

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Petra Mikeše, zástupce předsedy senátu Antonína Draštíka, soudkyně Ivany Ondryášové a přísedících Zuzany Minářové, Vladimíra Jirouska a Blanky Vítové při ústním jednání dne 17. 4. 2024 ve věci návrhu **předsedy Obvodního soudu pro Prahu 6**, sídlem 28. pluku 1533/29b, Praha 10, proti kárně obviněné: **Mgr. Kamila Petrusová**, soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 6, o návrhu na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti soudkyně ze dne 26. 9. 2023.

t a k t o :

Mgr. Kamila Petrusová, nar. X, soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 6,

se podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů

uznává vinnou, že

dne 17. 4. 2023 při jednání v řízení o péči o nezletilou, vedeném Obvodním soudem pro Prahu 6 pod sp. zn. 0 P 156/2022, významně přispěla svým postupem v jednání k vyhocení situace, opakovaně odmítla žádost zástupkyně otce o zaprotokolování jejího vyjádření, nerozhodla o námitce proti protokolaci a tuto námitku neuvedla ani do protokolu o jednání. Na žádost zástupkyně otce o protokolaci reagovala arogantně. V průběhu jednání nedůvodně hrozila uložením pořádkové pokuty (například slovy „*Chcete udělit pořádkovou pokutu za nemístnou komunikaci se soudem?*“) a tím, že jednání odročí (například slovy „*Přestože byla právní zástupkyně otce opakovaně poučena o tom, že nemá polemizovat se soudkyní o tom, jak vede jednání, co bude protokolovat, nebude protokolovat, právní zástupkyně otce si toto k srdci nevzala, proto dnešní jednání bude odročeno. Nebudu jednat dál, paní doktorko, za tady těch okolností opravdu ne.*“).

t e d y

v přímém úmyslu postupovala rozporu s povinnostmi soudce vyplývajícími z § 80 odst. 1, § 80 odst. 2 písm. b), f), § 80 odst. 3 písm. a), § 80 odst. 6 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů (zákon o soudech a soudcích), svědomitě vykonávat svou funkci a zdržet se přitom všeho, co by mohlo narušit důstojnost soudcovské funkce nebo ohrozit důvěru v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů; dbát svým chováním o to, aby nestrannost soudce nebyla důvodně zpochybňována; poskytnout

každému účastníku řízení anebo jejich zástupcům plnou možnost k uplatnění jejich práv; zachovávat náležitou úctu k jiným osobám vykonávajícím právníká povolání a k účastníkům soudního řízení. V rozporu s § 40 odst. 6 a odst. 8 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, nezaznamenala námitky proti protokolaci, ani o nich nerozhodla.

č í m ž s p á c h a l a

kárné provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích,

a z a t o s e j í u k l á d á

podle § 88 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích, kárné opatření **snížení platu o 10 % na dobu 10 (deseti) měsíců.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Kárné obvinění

[1] Kárný navrhovatel podal návrh na zahájení kárného řízení dne 26. 9. 2023. Uvedl v něm, že 5. 5. 2023 se na vedení Obvodního soudu pro Prahu 6 (dále „OS pro Prahu 6“) obrátil otec nezletilé se stížností na nevhodné chování kárně obviněné, kterého se měla dopustit při jednání dne 17. 4. 2023 ve věci péče o nezletilou, vedeném pod sp. zn. O P 156/2022. Stížnost byla v této části shledána důvodnou na základě poslechu zvukového záznamu. Kárný navrhovatel v tomto jednání spatřuje kárné provinění.

[2] Konkrétně kárně obviněné vytýkal, že v rozporu s povinnostmi soudkyně, vyplývajícími z § 80 odst. 1 a odst. 2 písm. b) a f) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů (zákon o soudech a soudcích), se při ústním jednání konaném dne 17. 4. 2023, po provedení listinných důkazů dotázala zástupkyně otce, zda se chce vyjádřit, což zástupkyně otce učinila. Kárně obviněná však následně sdělila: „*Takže zatím k tomu nemáte žádné vyjádření k čteným listinám*“. Na to zástupkyně otce namítla: „*Ted' jsem se vyjádřila, tak to prosím zaprotokolujte*“. Na uvedené kárně obviněná reagovala zvýšeným hlasem: „*Kdy to budu protokolovat, nechte laskavě na mě*“. Na poznámku zástupkyně otce, aby se na protokolaci nezapomnělo, kárně obviněná pokračovala: „*Chcete udělit pořádkovou pokutu za nemístnou komunikaci se soudem?*“. Po poznámce zástupkyně otce, že to považuje za práva klienta, kárně obviněná pokračovala slovy: „*Ne, ne, Vy považujete za to, abyste tady komandovala soud ... Takže víte co, já vám to odročím a až se uklidníte, třeba za měsíc*“. V dalším průběhu jednání zástupkyně otce opakovaně žádala protokolaci svého vyjádření k důkazu, což kárně obviněná odmítala s tím, že je to na zvukovém záznamu a na závěr sdělila: „*Paní doktorko, nebudeme polemizovat, nebudeme, nebo to jednání odročím. Nemám vůbec náladu v 15:25 s kýmkoli z účastníků řízení nebo jejich*

právními zástupci polemizovat, rozumíme si?“. Po vznesené námitce k protokolaci kárně obviněná sdělila: „Přestože byla právní zástupkyně otce opakovaně poučena o tom, že nemá polemizovat se soudkyní o tom, jak vede jednání, co bude protokolovat, nebude protokolovat, právní zástupkyně otce si toto k srdci nevzala, proto dnešní jednání bude odročeno. Nebudu jednat dál, paní doktorko, za tady těch okolností pravdu ne“.

[3] Podle kárného navrhovatele byla komunikace mezi kárně obviněnou a zástupkyní otce v průběhu jednání vyhrocená. Vzájemně si skákaly do řeči, a to zejména z důvodu sporu o protokolaci. Podstatné však je, že kárně obviněná odmítala opakovaně protokolovat vyjádření zástupkyně otce k provedenímu dokazování, přestože zástupkyni otce bylo k vyjádření uděleno slovo. V jeden moment dokonce kárně obviněná v rozporu s právě provedeným vyjádřením zástupkyně otce uvedla: „Takže zatím k tomu nemáte žádné vyjádření k čteným listinám“. Ve světle takového postupu pak byla zcela pochopitelná reakce zástupkyně otce, která na protokolaci svých přednesů opakovaně trvala. Kárný navrhovatel dodal, že se ani nejednalo o přednesy nepřiměřeně dlouhé, nepodstatné nebo nesměřující k věci.

[4] Podle § 123 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále „o. s. ř.“), mají účastníci právo vyjádřit se k návrhům na důkazy a ke všem důkazům, které byly provedeny. Podle § 40 odst. 6 o. s. ř. se v protokolu uvede mimo jiné obsah přednesů. Účastník řízení, popřípadě osoba, které se protokol týká, mohou navrhnout, aby byl protokol doplněn nebo aby bylo opraveno jeho znění; návrh na doplnění protokolu nebo námitky proti jeho znění je třeba uvést v protokolu. O tomto návrhu je soud povinen usnesením rozhodnout. Podle § 119 odst. 1 o. s. ř. může být jednání odročeno jen z důležitých důvodů, které musí být sděleny. Mezi důležité důvody však nepatří uplatňování námitek k postupu soudu. Je na uvážení soudce, kdy účastníkům udělí slovo k jejich přednesům či k vyjádření k důkazům, a jakým způsobem uvedené bude protokolováno. Nemělo by se však jednat o postup vykazující prvky svévole, tedy, že soud bez zjevného důvodu odmítá protokolovat vyjádření zástupce účastníka.

[5] Kárný navrhovatel spatřoval kárné provinění v reakci kárně obviněné na uplatňování výše uvedených práv účastníka řízení. Kárně obviněná hrozila zástupkyni otce, že jí udělí pořádkovou pokutu a jednání odročí v případě, že se „neuklidní“ a nepřestane „polemizovat“. Následně skutečně vyhlásila usnesení, že se jednání odročuje. Je nepřijatelné, aby soud vytvářel na účastníky nedovolený nátlak, aby od uplatňování svých práv v řízení upustili, jinak bude jednání odročeno nebo udělena pořádková pokuta. Takové jednání je v rozporu s povinnostmi uvedenými v § 80 odst. 1 zákona o soudech a soudcích.

[6] Výkon funkce soudce je jistě velmi psychicky náročný, zejména ve věcech péče o nezletilé. Kárně obviněná coby soudkyně je však ústavní činitelka a je povinna být profesionálkou i za takovýchto lidsky složitých okolností. V projednávaném případě se nejednalo o emočně vypjaté jednání, a pokud došlo k výměně názorů mezi kárně obviněnou a zástupkyní otce, předmětem byl spor o protokolaci přednesů, tedy spor věcný.

[7] Navíc se nejednalo o ojedinělý případ nevhodného chování kárně obviněné. Za dobu jejího působení na OS pro Prahu 6 na ni bylo podáno celkem 20 stížností na nevhodné chování. Dvanáct z nich bylo hodnoceno jako nedůvodných či nepřijatelných, případně byly vyřízeny jinak. Ve čtyřech případech nedůvodných stížností však bylo výslovně konstatováno, že jednání kárně obviněné nebylo možné objektivně posoudit s ohledem na to, že neexistoval zvukový záznam z jednací síně. Sedm z nich bylo posouzeno jako

důvodných či částečně důvodných (pokud pouze částečně, tak ve vztahu k nevhodnému chování se vždy jednalo o důvodnou část stížnosti). O jedné věci ještě nebylo v době podání kárného návrhu dosud rozhodnuto. Ve věcech, kde byla stížnost shledána důvodnou, byly nejprve voleny měkčí manažerské metody formou projednání věci s kárně obviněnou ze strany vedení OS pro Prahu 6, potažmo vedení MS v Praze. Předchozí upozornění, neformální projednání věci ani uložené výtky však nevedly k trvalé změně přístupu kárně obviněné. Proto kárný návrhovač přistoupil k podání návrhu.

[8] K osobě kárně obviněné uvedl, že se jedná o soudkyni pracovitou, která krom občasných excesů v chování v jednacích síních ke svým povinnostem přistupuje s náležitou pečlivostí a bez průtahů v řízení. Skutečnost, že působí na psychicky náročném opatrovnickém úseku, kde k vyhroceným jednáním dochází s častěji, byla vedením soudu vždy zohledňována. U ostatních soudců opatrovnického úseku se však obdobné problémy s chováním v jednacích síních nevyskytují. Na opatrovnickém úseku měla zájem působit sama kárně obviněná, což bylo důvodem jejího přeložení z Obvodního soudu pro Prahu 3 (dále jen „OS pro Prahu 3“).

[9] Vzhledem k povaze vytýkaného jednání a osobě kárně obviněné kárný návrhovač navrhl, aby jí bylo uloženo kárné opatření v podobě důtky podle § 88 odst. 1 písm. a) zákona o soudech a soudcích. Při ústním jednání kárný návrhovač svůj návrh modifikoval tak, aby bylo kárně obviněné uloženo kárné opatření spočívající ve snížení platu o 10 % na dobu 6 měsíců, a to s ohledem na nedostatek její sebereflexe.

II. Obhajoba kárně obviněné a související reakce kárného návrhovače

II.1 Obecně k vytýkanému kárnému jednání

[10] Kárně obviněná se ke kárnému obvinění obsáhle vyjádřila písemně, v rámci svého výslechu a v dalším průběhu ústního jednání. Kárný návrhovač v jednotlivých fázích řízení na vyjádření kárně obviněné taktéž relativně obsáhle reagoval. V obou případech se však argumentace v průběhu řízení opakovala a prolínala. Kárný senát proto na následujících řádcích shrnul zásadní argumentační linie.

[11] Kárně obviněná nepopřela, že se vytýkaného jednání dopustila. Uvedla však, že se necítí být vinna spácháním skutku tak, jak byl popsán v kárném návrhu, neboť takový popis přesně neodpovídá jejímu chování vůči zástupkyni otce. Části komunikace citované kárným návrhovačem byly vytrženy z kontextu celého ústního jednání, což je patrné ze zvukového záznamu. Ve skutkové větě kárného obvinění byly napojovány části komunikace mezi kárně obviněnou a zástupkyní otce, které spolu obsahově ani časově nesouvisely. V důsledku toho vzbuzovaly jiný dojem o smyslu jednotlivých výroků zúčastněných osob a způsobu a záměru jejich užití. Nedošlo k tomu, že by opakovaně odmítala protokolaci vyjádření zástupkyně otce k provedení dokazování, a nejednalo se o přednesy směřující k věci.

[12] Jakkoliv byl způsob vedení jednání konaného dne 17. 4. 2023 ve věci 0 P 156/2022 nevhodný či nešťastný, tak kárný senát již opakovaně judikoval, že nikoliv každé, ale pouze dostatečně intenzivní pochybení soudce při výkonu funkce může vést k jeho kárné odpovědnosti. Kárně obviněná připustila, že v jejím projevu bylo možné spatřovat kárným návrhovačem vytýkaná pochybení. Ta však nedosahují intenzity kárného provinění. Nadto měla původně navrhované kárné opatření (tj. důtku) za nepřiměřeně přísné v porovnání s kárnými opatřeními ukládanými za jiná provinění soudců. Konkrétně uvedla rozhodnutí NSS ze dne 11. 10. 2021, čj. 11 Kss 2/2021-152, kterým kárný senát uložil jiné

soudkyni důtku za neodůvodněné průtahy ve 120 případech v kombinaci s odmítnutím převzetí služby dosažitelnosti mimo pracovní dobu dle stanoveného rozpisu.

[13] Kárný navrhovatel tento názor kárně obviněné nesdílel a trval na tom, že vytýkané jednání dosahuje intenzity kárného provinění. Vymezil se proti způsobu obhajoby, který kárně obviněná zvolila. Podle něj neprojevila dostatečnou sebereflexi, což vyplynulo jak z jejích vyjádření, tak z jejího chování na OS pro Prahu 6. Proto při ústním jednání navrhl přísnější než původně navržené kárné opatření.

III.2 Ke stížnostem dosud podaným na osobu kárně obviněné

[14] K počtu stížností podaných na její osobu kárně obviněná uvedla, že v letech 2018 a 2019 nebyla žádná podaná stížnost týkající se nevhodného chování shledána důvodnou (z celkem deseti stížností). V roce 2020 byla shledána jedna stížnost částečně důvodnou (z celkem pěti stížností). V roce 2021 byly shledány dvě stížnosti částečně důvodnými (z celkem pěti stížností). V roce 2022 byly shledány obě podané stížnosti důvodnými a za každou jí byla udělena výtka. V obou případech však byl vyvíjen neúměrný tlak ze strany stěžovatelů na vedení soudu na její potrestání. V roce 2023 byly podány taktéž dvě stížnosti, z nichž jedna je předmětem kárného návrhu a o druhé nebylo zatím rozhodnuto. Stížnosti tedy začaly být důvodné až po roce 2020, což souviselo s jejím vyhořením v důsledku dlouhodobě vysokého pracovního nasazení.

[15] Dále se kárně obviněná obsáhle vyjádřila ke stížnostem, jež byly shledány (částečně) důvodnými. Její vyjádření lze shrnout v tom smyslu, že se ve všech případech jednalo o mimořádně psychicky a emočně náročná, déletrvající a velmi rozsáhlá opatrovnická řízení, ve kterých docházelo k nevhodnému jednání jak ze strany účastníků řízení, tak ze strany jejich zástupců. Někteří z účastníků řízení o ní šířili pomluvy, vznášeli námitky podjatosti, při jednání se vyjadřovali vulgárně vůči protistraně a nezvládali své emoce.

[16] Shrnula, že od počátku své praxe opatrovnické soudkyně byla nucena čelit „emočním výbuchům“ mnoha rodičů. Vyjádřila lítost, že se kárný navrhovatel podrobně neseznámil s opatrovnickými spisy, v nichž byly podávány stížnosti, aby měl představu o tom, jak snadné je při atmosféře panující v jednací síni udělat chybu

[17] Kárný navrhovatel konstatoval, že stížnosti na nevhodné chování kárně obviněné začaly být shledávány zpravidla důvodnými počínaje okamžikem instalace nahrávacího zařízení do jednací síně kárně obviněné, což bylo 4. 9. 2020. Do té doby nebyla řada stížností shledána důvodnými právě kvůli chybějícímu záznamu a nemožnosti ověření tvrzení stěžovatelů.

[18] Ze všech stížnostních spisů plynou dle kárného navrhovatele dva základní negativní rysy toho, jak kárně obviněná vede jednání. Zaprvé, sama rozhodně nepřispívá ke klidné atmosféře. Naopak, svými častými poznámkami či přechodem do podrážděného způsobu mluvy zjitřenou atmosféru vyvolává. Následně si vysloveně užívá (a v řadě případů zneužívá) zákonem svěřenou moc nad účastníky. Zadruhé, jakmile některý z účastníků učiní procesní návrh, který se kárně obviněné nelíbí, reaguje agresivně (podrážděný hlas, nezřídka i křik), čímž se je snaží donutit, aby od svých požadavků upustili (v některých případech i pomocí nezákonných postupů).

[19] Kárný navrhovatel uzavřel, že kárně obviněná odmítá připustit jakékoliv své zásadnější pochybení a vinu a své selhání svádí převážně na vnější okolnosti. V této

souvislosti zdůraznil, že kárně obviněná jako důkaz svého údajně dobrého přístupu, oceněného účastníky řízení, předložila pochvalný dopis prarodičů nezletilého ve věci sp. zn. 0 P 219/2017. Jedná se však o věc, v níž Ústavní soud konstatoval porušení práva na spravedlivý proces a na ochranu rodinného života, jakož i ústavně zaručeného práva nezletilého účasti na řízení, které se ho dotýká. To, že kárně obviněná neváhala v rámci kárného řízení uplatnit „pochvalný dopis“ od osob nezákonně zvýhodněných jejím postupem, je názornou ukázkou toho, že jí chybí sebereflexe a nadhled.

[20] V reakci na vyjádření kárného navrhovatele kárně obviněná dodala, že stížnosti pocházejí z doby, kdy se snažila dostat senát do „lepšíh čísel“, a případy byly velmi vztahově komplikované, což se projevilo v jejím přístupu k účastníkům. Uznala, že to nebyl správný přístup, avšak určitým dílem se na vypjaté atmosféře podíleli i samotní stěžovatelé či jejich právní zástupci. Z jednání kárného navrhovatele, který jí oznámil, že záznamy z jednání ve stížnostních věcech je připraven v případě potřeby předložit jako důkaz, má dojem, že se jí snaží zastrašit. To dokresluje i její osobní zkušenost ze dne 23. 10. 2023, kdy na ni vyvíjel tlak s cílem, aby uzavřela dohodu o vině a kárném opatření. Když odmítla, dával svou nespokojenost najevo zvýšením hlasu. Přitom podotkla, že to byl první vzájemný rozhovor od doby, co je kárný navrhovatel předsedou soudu. Na dokreslení situace předložila e-mailovou komunikaci s kárným navrhovatelem.

[21] Pokud kárný navrhovatel tvrdí, že před rokem 2020 nebyly stížnosti na její osobu shledávány důvodnými s ohledem na chybějící záznamy z jednání a nemožnost ověření tvrzení stěžovatelů, kárně obviněná dodala, že ke stížnostem se vyjadřovali i ostatní účastníci řízení, eventuálně jejich zástupci. Závěr o jejich nedůvodnosti proto nebyl dán jen chybějícím záznamem.

II. 3 K věci sp. zn. 0 P 156/2022 a k průběhu ústního jednání konaného dne 17. 4. 2023

[22] K charakteru opatrovnického sporu vedeného pod sp. zn. 0 P 156/2022 kárně obviněná uvedla, že se jedná o věc, která byla od počátku řízení zbytečně vyhrocována. Rodiče nezletilé se nebyli schopni dohodnout prakticky na ničem. O tom svědčí množství vedených řízení, počet návrhů podávaných oběma rodiči a to, že proti jakémukoliv rozhodnutí podávali odvolání. Pro dokreslení situace doplnila, že matka nezletilé je občankou Ukrajiny, kam v červnu 2023 bez vědomí otce odjela i s nezletilou. Otec od té doby podával návrhy na nařízení výkonu rozhodnutí za každý jednotlivý styk, který považoval za účelově zmařený.

[23] Předmětem ústního jednání konaného 17. 4. 2023 byl návrh na nařízení výkonu rozhodnutí z důvodu zmaření styku otce s nezletilou ve dnech 1. a 2. 3. 2023. Ústní jednání se konalo v době, kdy bylo nesporné, že nezletilá v dané době trpěla neštovicemi, s nimiž je spojena potřeba striktní izolace a ke zmaření styku proto nemohlo dojít.

[24] V řízení se však bylo od počátku sporné, zda bylo v platnosti předběžné opatření, které předcházelo jeho zahájení. V rámci jednoho opatrovnického spisu bylo vedeno několik samostatných řízení. V době, kdy přišel návrh na výkon rozhodnutí, se spis nacházel u znalců, kteří vypracovávali posudky na oba rodiče. Kárně obviněná však i přes to výjimečně nařídila jednání, jelikož chtěla, aby řízení trvalo co nejkratší dobu. Jejím jediným cílem při jednání bylo, aby rodiče dovedla k dohodě o náhradním styku, jelikož překážka, pro kterou ten dohodnutý neproběhl, byla objektivní. Z předchozích jednání již měla zkušenost s přístupem účastníků a jejich zástupců, zejména zástupkyně otce, která měla tendenci jednání glosovat, vstupovat jí do řeči a neustále se soudem polemizovat. Proto ten

den vstupovala do jednací síně s tím, že se pokusí být přísnější, nenechá se vtáhnout do glosování a pokusí se projednat jen podstatu věci.

[25] Výměně názorů mezi kárně obviněnou a zástupkyní otce předcházela spor o to, zda matka otci poslala 5. 3. 2023 MMS zprávu s lékařskou zprávou o vyšetření nezletilé a zda ji otec obdržel. Z protokolu o jednání vyplývá, že k důkazu byly čteny listiny, ke kterým se právní zástupkyně otce vyjádřila a její vyjádření bylo zaprotokolováno. Opakované návrhy důkazů ohledně doručení MMS zprávy ze dne 5. 3. 2023 od matky otci nebyly v právně relevantní, včetně jakýchkoli vyjádření účastníků k nim. Setrvávání účastníků na provádění takových důkazů znamenalo pouze zbytečné prodlužování řízení. V důsledku diskuze o této otázce se jednání dostalo do stadia nedůstojného překřikování. Cílem kárně obviněné však bylo dohodnout styk, který by proběhl a následně vyhodnotit, jestli byl návrh na výkon rozhodnutí podán oprávněně, protože k nedohodnutí náhradního termínu mezi rodiči došlo primárně na základě nedostatečné vzájemné komunikace. Ke konci jednání matka souhlasila s prvním náhradním termínem styku, který otec navrhl, což bylo to zásadní a jednání mohlo skončit. Ve způsobu komunikace právní zástupkyně otce během jednání však spatřovala obstrukci. Proto jej vedla o něco podrážděněji, ale bylo to dílem i proto, že se jednalo o složitý případ, který chtěla vyřešit.

[26] V kárném návrhu citované komunikaci začínající větou kárně obviněné: „*Takže zatím k tomu nemáte žádné vyjádření k čteným listinám*“, pokračující námitkou právní zástupkyně otce: „*Ted' jsem se vyjádřila, tak to prosím zaprotokolujte*“ a končící replikou kárně obviněné „*Kdy to budu protokolovat, nechte laskavě na mě*“, předcházela delší polemika ohledně provádění výše popsaných důkazů, které byly pro věc samou zjevně nadbytečné a spíše obstrukční. A to včetně nevhodné a ironické poznámky zástupkyně otce ve vztahu k okamžiku, kdy bude probíhat protokolace („*jenom abychom na to nezapomněli*“) a dohadování o tom, co je nemístnou komunikací se soudem. Než tedy mohlo dojít k protokolaci prvotního vyjádření zástupkyně otce, které bylo činěno k věci samé, proběhla nastíněná polemika, kterou však kárný návrhovač v návrhu zcela pomíjí. Kárně obviněná ji však považuje za zásadní, zejména ve vztahu k usměrňujícím výrokům ohledně pořádkové pouty, nemístné komunikace se soudem či o možnosti odročení.

[27] Podle kárně obviněné je ze zvukového záznamu i z protokolace průběhu jednání zřejmé, že právní zástupkyně otce dostala dostatek prostoru se vyjádřit a vše podstatné z jejích vyjádření bylo zaprotokolováno. Povinností soudce není protokolovat slovo od slova, zejména je-li současně pořizován zvukový záznam. Vzhledem k tomu, že se celá debata začala ubírat směrem, který nebyl pro posouzení věci samé relevantní, rozhodla se kárně obviněná neprotokolovat vyjádření, která zjevně neměla pro posouzení věci význam. V průběhu jednání pro ni bylo složité dát otci najevo, že pro ni polemika ohledně možnosti předání nezletilé v průběhu izolace není relevantní. Právní zástupkyně otce si totiž neustále brala slovo, z čehož byla nervózní, jelikož si mezitím musela pamatovat její vyjádření k věci samé, které následně hodlala zaprotokolovat. Pripustila, že některé její výroky mohly být vyjádřeny s malou mírou trpělivosti. Nedomnívala se však, že by tím ohrozila důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudu.

[28] K dotazu předsedy kárného senátu, proč prováděla dokazování komunikací rodičů ohledně lékařské zprávy, uvedla, že chtěla mít o situaci ucelený obraz. Řízení se však dostalo do fáze, kam až zajít nechtěla. Přisvědčila však, že pro účastníky mohlo být nejasné, proč pro ni tato otázka není relevantní, když k ní fakticky vedla dokazování. Vzhledem ke svému charakteru jsou opatrovnická řízení vždy lehce neformální, takže i přes svou snahu

o formálnost k tomu místy sklouzávala. Uvedla, že měla sdělit, že probíhající diskuse není pro předmět řízení relevantní, ale právní zástupci účastníků jistě věděli, kam to směřuje.

[29] Další pochybení kárně obviněná připustila v tom, že měla na počátku prvního jednání ve věci seznámit účastníky s předběžným názorem soudu, a pokud by návrhovař trval i nadále na svém návrhu, pak se měla společně s účastníky pokusit vymezit okruh sporných a nesporných skutečností s tím, že pouze v případě sporných skutečností bude prováděno dokazování. Tím by bylo možné vyhrocené situaci předejít. V jiných věcech to tak často činí, ale zde po zkušenosti z předchozích jednání chtěla vést jednání formálněji.

[30] K tomu, že měla zástupkyni otce hrozit, že jí udělí pořádkovou pokutu, uvedla, že v záznamu ústního jednání nelze přehlédnout neustálé vstupování zástupkyně otce do projevu kárně obviněné, nerespektování jejích opakovaných pokynů, ironizující komentáře a věčné polemizování o postupu soudu. V takovém případě se pohrůžka pořádkovou pokutou kárně obviněné jevila jako adekvátní postup, jelikož toto by si advokátka k soudkyni dovolit neměla.

[31] Uznala však, že to neplatí v případě pohrůžky odročením jednání, avšak stále to nepovažovala za skutek dosahující intenzity kárného provinění. Jednání bylo ve skutečnosti odročeno až poté, co úspěšně dovedla účastníky k dohodě o termínu náhradního styku otce s nezletilou. Nikoli tedy v přímé návaznosti na pohrůžku odročením jednání, jak kárný návrhovař uvádí. K těmto pohrůžkám došlo pouze za účelem usměrnění postupu právní zástupkyně otce, aby jednání dále směřovalo jen k podstatě věci samé. Při ústním jednání kárně obviněná dodala, že si zpětně uvědomila, že měla raději říct, že jednání přeruší, aby se emoce na obou stranách (tj. na straně právní zástupkyně otce a kárně obviněné) zklidnily. V tu chvíli ji to však nenapadlo.

[32] Kárně obviněná shrnula, že za vyhrocení situace při jednání mohly nevhodné poznámky právní zástupkyně otce. Ta jí přímo začala říkat, jak má při jednání postupovat, což vyvolalo její následnou reakci. V důsledku toho pak byla do konce jednání nervózní, což se projevilo na její komunikaci i s ostatními osobami v jednací síni, jelikož z minuty na minutu nedokázala přejít do klidného stylu komunikace.

[33] K dalšímu vývoji věci sp. zn. 0 P 156/2022 kárně obviněná dodala, že u jednání konaného dne 4. 3. 2024 odmítl otec nezletilý po jeho skončení opustit jednací síň, čímž jí bránil v zahájení dalšího jednání. Ze síně byl proto vyveden justiční strážník a z budovy následně Policií ČR. Zmínila i neetické chování právní zástupkyně otce, která její osobu dehonestuje na sociálních sítích. Nelze proto vyloučit, že tak mohla činit i před otcem nezletilým.

II.4 Ke vztahu protokolace a zvukového záznamu

[34] Kárně obviněná měla za to, že je-li činěn zvukový záznam z průběhu jednání, soudce protokoluje na diktafon pouze to, co považuje za podstatné, jelikož v případě rozporu má přednost zvukový záznam před protokolací.

[35] Protokol o jednání považovala za základ pro rozhodování. Soudci nerozhodují na základě zvukového záznamu, ale to, co je podstatné, protokolují. Vše, co zástupkyně otce vznášela, navíc dříve nebo později zaprotokolovala. S právní zástupkyní otce o tom proto nechtěla polemizovat, protože podstatné je, že vše bylo na zvukovém záznamu. Vše by musela protokolovat pouze tehdy, pokud by zvukový záznam pořizován nebyl.

[36] Jedinou chybu udělala tehdy, když nezaprotokolovala námitky proti protokolaci s odkazem na to, že jsou na zvukovém záznamu. Soustředila se totiž primárně na to, aby došlo k dohodě termínu náhradního styku otce s nezletilou.

II.5 K zatížení kárně obviněné

[37] Kárně obviněná uvedla, že soudní oddělení 51 P a Nc přebírala v květnu 2018 po kolegyni, která zanechala přes 120 nevyřízených spisů. S ohledem na to až do konce roku 2019 běžně soudila tři až čtyři dny v týdnu, přičemž standardně mají soudci dva jednacích dny. Vedle toho byla často v terénu kvůli zhlédnutí posuzovaných v řízení o svéprávnosti či pohovorům s nezletilými. Čas na práci se spisy a psaní rozsudků tak měla prakticky jen o víkendech, které trávila v kanceláři. To vše na úkor soukromého života (uvedla, že je samoživitelkou a jediným zákonným zástupcem svého syna, kterému bylo v době podání vyjádření 11 let). Tak tomu bylo prakticky až do jara 2023, kdy se soudní oddělení dostalo do lepších čísel. Od roku 2021 jí pomohlo to, že získala vzdálený přístup a mohla pracovat i z domova.

[38] V době příchodu kárně obviněné na OS pro Prahu 6 byl pro tři opatrovnické soudce přidělený jeden asistent a jedna vyšší soudní úřednice. Situace se zlepšila až na základě její intervence u tehdejšího místopředsedy, který uznal, že opatrovnický úsek je přetížen a agendu svéprávnosti od 1. 1. 2020 převzaly jiné dvě soudkyně. Současně došlo k posílení opatrovnického oddělení o dalšího asistenta. Vyšší soudní úřednice zůstala, avšak jen do svého nástupu na mateřskou dovolenou k 31. 11. 2020. Od 1. 12. 2020 do 30. 9. 2021 nebyla tato pozice obsazena pro žádné opatrovnické oddělení. Od 1. 10. 2021 byla oddělením dvou opatrovnických kolegů znovu přidělena vyšší soudní úřednice, jejímu oddělení však nikoliv. Nadto opatrovnické oddělení kolegyně bylo ještě v průběhu let opakovaně posilováno justičního kandidáta a nápad druhého kolegy byl od 1. 3. 2022 do 31. 12. 2023 snížen na 90 % s dorovnáním 10 % nápadu z detenční agendy.

[39] Nejen v důsledku této nerovnosti, a i vzhledem k „dědictví“ neskončených věcí, byla kárně obviněná nadále nucena soudit dva až tři dny v týdnu, prakticky do začátku roku 2023. Dlouhodobě tak pracovala na výrazném snižování počtu nevyřízených věcí. Dlouhotrvající pracovní přetížení vedlo k tomu, že byla občas při jednání u emočně vypjatých věcí méně trpělivá. Přesto při prověrce za 2. pololetí roku 2020 hodnotil tehdejší místopředseda soudu její výkonnost pozitivně a shledal, výrazný pokles nevyřízených věcí s ohledem na její vysoké pracovní nasazení.

[40] Jelikož byla z psychické náročnosti opatrovnické agendy delší dobu vyčerpaná, vyhledala v průběhu roku 2023 psychologickou pomoc v podobě supervize. Justice totiž žádnou takovou podporu přetíženým soudcům nenabízí. Od psychologa se v rámci terapie dozvěděla, že vykazovala znaky vedoucí k syndromu vyhoření a že jen díky tomu, že omezila počet jednacích dnů na dva dny v týdnu jako ostatní soudci a přestala pracovat o víkendech, syndromu vyhoření zcela nepodlehla. Připustila, že odbornou pomoc měla vyhledat dříve, ale svůj workoholismus a nadměrné vyčerpání si nepřipouštěla. Spolupráce s psychologem intenzivně probíhala během roku 2023. Na poslední schůzce jí sdělil, že podstatu problému dostatečně pochopila a že se na něj má obrátit, pouze pokud by situaci znovu přestala zvládat.

[41] Po nástupu nové místopředsedkyně pro opatrovnický úsek ke dni 1. 10. 2023 s ní o situaci jednala a dohodly se, že by se jí od ledna 2024 snížil nápad v opatrovnické agendě

na 60 %, byl by dorovnán 20 % nápadem v civilní agendě, 10 % nápadem v agendě detencí a 10 % nápadem v dědické agendě.

[42] Závěrem vyjádření kárně obviněná sdělila, že od 1. 12. 2023 doposud by měla být její jednání náhodně monitorována místopředsedkyní JUDr. Pořízovou, jak jí sdělil kárný navrhovatel. Od té doby jí nebylo ze strany vedení soudu ničeho vytknuto, což zřejmě souvisí s tím, že s pomocí odborníka na supervize pracuje na svém hlasovém projevu a klidném přístupu v jednací síni. Doplnila, že na její osobu nejsou jen stížnosti. Výjimečně její práci ocení i účastníci řízení či jejich zástupci, k čemuž navrhla důkazy.

[43] Kárný navrhovatel k obhajobě kárně obviněné uvedl, že nastoupila k OS pro Prahu 6 na vlastní žádost právě z důvodu zájmu působit na opatrovnickém úseku. Rozsah a stav přebírané agendy jí byl znám s hledem na její předchozí stáž. Pokud by ji tedy považovala za nevyhovující, měla možnost vrátit se po stáži na OS pro Prahu 3.

[44] Stav oddělení přebíraného kárně obviněnou byl zcela srovnatelný s oddělením opatrovnického soudce JUDr. Hašany. Od 1. 5. 2018 dodnes je pracovní zatížení kárně obviněné a dalších opatrovnických soudců novým nápadem zcela srovnatelné. Opatrovnický úsek měl navíc na rozdíl od úseku civilního a trestního tu výhodu, že vykazoval stabilitu stavu soudců. Za uvedené období se zlepšil stav nejen v oddělení kárně obviněné, ale stav celého opatrovnického úseku. To dle kárného navrhovatele svědčí o tom, že jim byly v rámci možností vytvořeny solidní podmínky pro práci. Zároveň kárný navrhovatel doložil srovnání výkonnosti tří opatrovnických soudců za období od 1. 5. 2018 do 31. 12. 2023. Současně však učinil nesporným, že číselné výsledky kárně obviněné jsou dlouhodobě dobré, je ctížádostivá a má snahu o preciznost své práce.

[45] Kárně obviněná nesouhlasila s kárným navrhovatelem, že nápad jednotlivých opatrovnických soudců je zcela srovnatelný. Vliv na něj totiž mohlo mít rozepisování senátních položek v rámci jednoho spisu, tj. kolik jednotlivých řízení je vedeno v rámci jedné opatrovnické věci. Její kolegové z opatrovnického oddělení v tomto ohledu nerespektovali kancelářský a spisový řád. JUDr. Enochová rozepisovala více senátních položek, v důsledku čehož jí za daný měsíc do oddělení napadlo méně spisů, odhadem přibližně o 10 %. JUDr. Hašana zase senátní položky nerozepisoval vůbec a činily to za něj až vyšší soudní úřednice v rámci porozsudkové agendy, což také nebylo v souladu s kancelářským řádem. Když to však řešila s vedením, dostalo se jí pouze ústní odpovědi, že k žádným rozdílům nedochází.

[46] Kárný navrhovatel na to reagoval tak, že od jeho nástupu do funkce (tj. od března 2019) mají zaveden speciální znak „NEPOČ“, který v případě, že si soudce rozepíše více senátních položek v rámci jednoho spisu, zajistí, aby v kolovacím systému dle rozvrhu práce nedošlo k jeho zvýhodnění oproti ostatním. Výši nápadu tedy rozepisování senátních položek neovlivňuje již několik let, což následně kárně obviněná při jednání učinila nesporným.

[47] Zároveň kárný navrhovatel dodal, že když kárně obviněná po svém nástupu na OS pro Prahu 6 obdržela spisy po kolegyni, dala pokyny k tomu, aby v nich byly zapsány jednotlivé senátní položky, pokud tomu tak předtím nebylo. Tím pádem i ona ve chvíli, kdy takto „zapsala senátky“ v mnoha svých spisech, byla v kolovacím systému vynechána a nové věci napadaly jejím kolegům.

[48] Kárný navrhovatel k personálnímu obsazení jednotlivých oddělení asistenty či vyššími soudními úředníky uvedl, že skutečně existovaly rozdíly vyplývající z rozvrhu práce. Nelze však uzavřít, že to, že by některé soudní oddělení mělo půl úvazku asistenta navíc, by znamenalo, že na tom bylo výrazně lépe. Jiné soudní oddělení zase mohlo mít celkově kvalitnější administrativní pracovníky, čemuž tak i bylo v případě zapisovatelky kárně obviněné. Justiční kandidát/kandidátka byli od 1. 1. 2023 přidělováni JUDr. Enochové, jelikož ji kárný navrhovatel vybral jako školitelku, u které se mohou něco naučit. Jednalo se však pouze o drobný přínos, jelikož soudce kandidátovi také musí věnovat část svého času. Kárný navrhovatel proto trval na tom, že pro všechny soudce opatrovnického úseku byly vytvořeny stejné podmínky a postupem času, co byl ve funkci, se zlepšovaly, což je vidět i v celkových statistikách.

[49] K dotazu kárného senátu kárně obviněná uvedla, že v době jejího působení na OS pro Prahu 3 byla situace jiná. Tehdy neměla rodinu a mohla být v práci od rána do večera. Práce ji nabíjela a bavila. Měla zde však i část civilní agendy, která ji zatěžovala svou složitostí, což byl důvod, proč se po stáži zpět na OS pro Prahu 3 nevrátila.

II.6 Obecně k charakteru opatrovnické agendy

[50] Kárně obviněná v průběhu řízení několikrát poukázala na emoční náročnost opatrovnických řízení. Nicméně zdůraznila, že se jedná o agendu, kterou dělá ráda, protože má pocit, že nezletilým dětem může opravdu pomoci. Vzhledem ke svému zatížení však v minulosti neměla časový prostor pro neformální komunikaci s účastníky řízení, která leckdy může přispět ke snadnějšímu projednání věci. Pokud dříve docházelo k eskalaci konfliktů v jednací síni, rozčilovalo ji to, ale 17. 4. 2023 nastal zlom. Uvědomila si, že takhle už to dál nejde, že někteří o její pomoc nestojí a že nemůže být nadále v takovém pracovním nasazení a vyhledala psychologickou pomoc. Zpětně uvedla, že svůj předchozí přístup nepovažuje za správný. Žádného soudce jistě netěší, když musí v jednací síni zvyšovat hlas a usměrňovat účastníky, byť to v některých věcech bylo nevyhnutelné.

[51] I přes to však kárně obviněná vyjádřila, že by na opatrovnickém oddělení ráda zůstala a do budoucna by se vrátila ke stoprocentnímu nápadu této agendy. Myslela si, že částečným přechodem na jinou agendu si odpočine. Ale nyní, když má 60 % opatrovnickou agendu, 20 % civilní a 20 % detencí, tak pokud není v jednací síni dva dny, tak je na jiném soudním roku v Ústřední vojenské nemocnici kvůli detencím, avšak stále provádí i pohovory s nezletilými. Být se tedy nejedená o tak emočně náročné věci, mnoho času na psaní rozsudků a přípravu na jednání jí stále nezbyvá. Civilní věci navíc musí opravdu důkladně studovat, neboť je naposledy soudila v roce 2015 ještě dle předchozí právní úpravy. Opatrovnickou agendu již zná. Proto, pokud si od ní v roce 2024 emočně odpočine, je připravena se k ní plně vrátit.

III. Dokazování a skutková zjištění soudu

[52] Kárný soud úvodem předesílá, že nevyvstaly žádné pochybnosti o zachování subjektivní ani objektivní lhůty k podání kárného návrhu (§ 9 odst. 1 zákona o kárném řízení). Pokud jde o vymezení vytýkaného skutku, mezi stranami není sporu o tom, že se stal. Kárně obviněná však navrhovateli vytkla jeho nepřesný popis v kárném návrhu a také má zá o to, podání kárného návrhu nebylo namístě, neboť ne každé pochybení soudce dosahuje intenzity kárného provinění (rozhodnutí NSS ze dne 3. 10. 2013, čj. 16 Kss 8/2013-45, *Pavčina Vrkočová*).

[53] Kárně obviněná i kárný navrhovatel předložili kárnému senátu velké množství důkazních návrhů. Kárný senát však část z nich neprovedl. V prvním řadě se jednalo o důkazy navržené ke skutečnostem, které účastníci řízení učinili v průběhu kárného řízení nespornými.

[54] Z toho důvodu kárný soud neprovedl k důkazu konkrétní znění rozvrhů práce OS pro Prahu 6 pro roky 2020 a 2021. Z něj měly vyplývat následující skutečnosti: pro všechny tři opatrovnické soudní oddělení byla přidělena vyšší soudní úřednice, a to až do 31. 11. 2020, od kdy pozice nebyla obsazena, a dále že ke dni 1. 10. 2021 v soudním oddělení kárně obviněné nebyla obsazena pozice vyšší soudní úřednice, zatímco v soudním oddělení JUDr. Hašany i JUDr. Enochové je uvedena tatáž vyšší soudní úřednice. Tyto skutečnosti však učinily účastníci řízení nesporným, byť kárně obviněná měla výhrady k tomu, proč tomu tak je, což bylo rekapitulováno výše.

[55] Dále neprovedl kárný soud ani důkaz rozvrhem práce OS pro Prahu 6 ve znění k 1. 3. 2022. Tím kárně obviněná dokládala pouze to, že JUDr. Hašanovi byl k uvedenému datu snížen nápad o 10 %, protože začal vyřizovat agendu detencí. Uvedené však nebylo v řízení zpochybněno a kárný senát to považuje za nesporné. Obdobně je nespornou i skutečnost, že od 1. 1. 2024 má kárně obviněné jinak rozdělenou agendu. Proto nebylo nutné za tímto účelem provádět k důkazu rozvrh práce pro rok 2024.

[56] V druhé řadě neprovedl kárný soud část důkazů pro nadbytečnost z důvodů, které budou nyní rekapitulovány.

[57] Nadbytečné pro účely tohoto kárného řízení bylo provedení důkazu měsíčním přehledem výkonnosti soudců opatrovnického úseku od května 2018 do prosince 2023. Údaje o zatížení zjištěné z ročních výkazů, které jsou rekapitulovány níže v části III.1, byly ve spojení s vyjádřením účastníků během ústního jednání dostačující.

[58] Kárně obviněná předložila protokol o jednání konaném dne 23. 6. 2022, čj. 0 Nc 29011/2022-172, ve věci 51 Pa Nc 64/2022 a 51 Pa Nc 79/2022, částečný přepis zvukového záznamu z téhož jednání, usnesení OS pro Prahu 6 ze dne 9. 9. 2022, čj. 0 Nc 29011/2022-352, usnesení MS v Praze ze dne 21. 10. 2022, čj. 13 Co 345/2022-387. V této věci však byla kárně obviněné dne 23. 8. 2022 udělena výtka (viz bod [168] níže). Kárný soud proto tyto důkazní návrh neprovedl. Výtka je totiž rozhodnutím správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního. Je proto možné napadnout ji ve správním soudnictví žalobou proti rozhodnutí (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016-41, č. 3779/2018 Sb. NSS, bod 77). Výtky udělené kárně obviněné tedy pravomocně určují, že ve vytýkaných věcech došlo k jejímu pochybení. Pokud kárně obviněná v rámci své obhajoby sporuje jednání, které bylo předmětem výtek, měla proti nim brojit žalobou. To však neučinila a kárný senát proto z obsahu výtek vychází, neboť mu nepřísluší podrobovat je přezkumu (rozhodnutí NSS ze dne 15. 11. 2023, čj. 12 Ksz 2/2023-216, *Leona Dufková II*, body 258 a 259). Ze stejného důvodu soud neprovedl ani kárným navrhovatelem navrhovaný důkaz přehráním záznamu z jednání konaného 23. 6. 2022 v téže věci.

[59] Kárně obviněná předložila také protokol o jiném soudním roku ze dne 6. 6. 2022, čj. 0 P 163/2016-1349, sp. zn. 51 P a Nc 91/2022, sdělení sociální pracovnice FOD Klokánek ze dne 16. 5. 2022 a 30. 5. 2022, a usnesení Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2022, sp. zn. II. ÚS 1336/22. Opět se však jedná o důkazní prostředky navržené za účelem sporování skutečností z řízení, za které byla kárně obviněná pravomocně potrestána výtkou

ze dne 8. 2. 2023 (viz bod [170] níže). Obdobně jako v předchozí věci proto soudu nyní nepřísluší vytýkané jednání podrobovat přezkumu a vychází z níže rekapitulovaného obsahu udělené výtky.

[60] Pro nadbytečnost soud dále neprováděl k důkazu stížnostní spis 32 St 15/2023. Jedná se totiž o stížnost podanou zástupkyní otce ve věci sp. zn. 0 P 156/2022, ve které se kárně obviněná dopustila vytýkaného jednání. Všechny pro soud podstatné součásti spisu (tj. zvukový záznam z jednání a protokol o jednání) jsou obsaženy ve spisové dokumentaci sp. zn. 0 P 156/2022, kterou soud rekapituluje níže. Znění samotné stížnosti a reakce kárně obviněné na ni nebylo nutno provádět k důkazu, jelikož se jedná pouze o jejich postoje k věci, které jsou však řešeny v tomto kárném řízení. Soud k důkazu neprovedl ani kárným návrhatelem předložené spisy 32 St 12/2022 a 32 St 16/2022, jelikož se jedná o věci, ve kterých byla kárně udělena výtka, jak bude rekapitulováno níže.

[61] K důkazu kárný senát neprovedl ani spisový materiál ke stížnosti evidované pod sp. zn. 32 St 25/2023, o jejímž vyřízení kárně obviněná nebyla ke dni podání vyjádření ke kárnému návrhu vyrozuměna. Nebylo to totiž nezbytné pro posouzení, zda se kárně obviněná nevhodného chování v jednací síni dopouští opakovaně. Již z níže provedeného dokazování dle soudu totiž dostatečně vyplývá, že tomu tak je, jak osvědčují skutečnosti z pěti jiných řízení. V neposlední řadě soud neprovedl k důkazu ani stížnostní spisy 32 St 14/2020 a 32 St 38/2020. Pro účely kárného řízení totiž postačuje rámcové ověření toho, zda nevhodné jednání kárně obviněné při jednání bylo jednorázovým excesem, nebo zda jí bylo v minulosti již několikrát vytýkáno. S ohledem na to postačí provedení důkazu záznamem z jednání ve stížnostních věcech 32 St 1/2021 a 32 St 14/2021, které bude rekapitulováno níže v části III.4.B. Jedná se o nejmladší stížnosti na jednání kárně obviněné, za které jí zároveň nebyla uložena výtka.

[62] V neposlední řadě kárný senát neprovedl k důkazu spisový materiál 32 St 6/2019, obsahující stížnost vedoucí odboru sociálních věcí a veřejná opatrovnice ÚMČ Praha 6 na procesní postup kárně obviněné v řízení o omezení svéprávnosti. Nejednalo o stížnost na nevhodné chování, které je předmětem tohoto kárného řízení.

[63] Z kárně obviněnou navržených důkazů soud neprovedl ani úřední záznam ze dne 21. 6. 2021 o tom, že účastník jiného řízení vzteky bouchl dveřmi, čímž je poškodil, včetně přiložených fotografií. Tento důkaz kárně obviněná navrhla k prokázání toho, čemu musí ona čelit ze strany jiných účastníků řízení. Podle kárného senátu je však obecně známou skutečností, že jednání v opatrovnických věcech může být velmi emotivní, na což někteří účastníci neadekvátně reagují. Navržený důkazní prostředek však nemá vliv na posouzení kárného provinění a není nezbytný k dokreslení psychické náročnosti práce soudkyně na opatrovnickém úseku. Soudkyně zde totiž na rozdíl od účastníků vystupuje v postavení právní profesionálky. Proto jsou na ni kladeny vyšší nároky, co se chování v jednací síni týče.

[64] Dále kárný senát neshledal nutným provedení důkazu protokolem o jednání před soudem ze dne 24. 8. 2023, čj. 0 P 156/2022-1194, ze kterého plyne, že se otec nezletilý po přerušení jeho účastnického výslechu začal rozčilovat, listiny, které měl s sebou, emotivně shodil na zem a bez vysvětlení odešel z jednací síně. K tomu totiž došlo až po vytýkaném jednání. Proto zde popsané chování otce nemohlo mít vliv na to, jakým způsobem se kárně obviněná chovala u jednání dne 17. 4. 2023. Nad rámec odůvodnění nicméně soud poznamenává, že naopak pozdější chování rodičů mohlo být ovlivněno nevhodným

chováním kárně obviněné u dřívějších jednání. Navíc nelze přehlédnout ani to, že tak otec jednal v situaci, kdy matka začátkem července odvezla dceru bez jeho souhlasu na Ukrajinu a od té doby jí neviděl.

[65] Ve vztahu k posouzení podrobností působení kárně obviněné na OS pro Prahu 3 kárný navrhovatel uvedl, že pokud by kárný senát považoval za nutné k této otázce dokazovat, nabízí se v tomto ohledu výsledk tehdejších soudních funkcionářů. Sám to však nutným neshledal, a proto ani nenavrhoval. Obdobně to i kárný senát považuje za nadbytečné, jelikož z provedeného dokazování si lze učinit dostatečný úsudek o výkonu funkce kárně obviněné z poslední doby. Pokud jde o dobu působení na OS pro Prahu 3, postačí vyjít pro účely tohoto řízení z výtky udělené v té době. Ze stejného důvodu kárný senát k důkazu neprovedl ani rozvrh práce OS pro Prahu 3 včetně změn za období působení kárně obviněné, tj. v letech 2010–2018.

[66] Kárně obviněná i kárný navrhovatel dále předkládali různé části e-mailové komunikace z let 2019 až 2023, týkající se zejména problematiky rozepisování senátních položek, změn rozvrhu práce a také komunikaci navazující na podání stížnosti ve věci 0 P 156/2022. Dle soudu je však její relevantní část součástí vyjádření obou účastníků kárného řízení a nevypovídá nic o skutkových okolnostech rozhodných pro posouzení věci. Soud ji proto zvláště k důkazu neprováděl, neboť by to bylo nadbytečné.

[67] Kárný navrhovatel k výzvě soudu předložil i komunikaci s poskytovatelem informačního systému, týkající se prověřování nápadu senátních položek P a Nc. Po vyjádření účastníků při jednání však soud dospěl k závěru, že je nadbytečné ji provádět, jelikož vliv rozepisování senátních položek na celkový nápad byl pro potřeby tohoto řízení objasněn dostatečně. Navíc se jednalo o problém pouze do roku 2019, od té doby bylo učiněno nesporným, že odlišné rozepisování senátních položek jednotlivými soudci nemá vliv na jejich celkový nápad.

[68] Kárně obviněná také předložila zprávu ze šetření ze dne 9. 11. 2022, vyhotovenou OSPOD MČ Praha 17 ve věci sp. zn. 0 Nc 29031/2020 (tj. ve věci stížnosti uvedené v bodě [179] níže). V ní je uvedeno, že si účastnice řízení stěžovala na kárně obviněnou, která při jednání křičela a po její advokátce měla hodit talár. To dle kárně obviněné dokládá, že o ní tato stěžovatelka během tří let trvajícího opatrovnického řízení šířila pomluvy. Dále také kárně obviněná soudu dodala e-mail od právní zástupkyně otce ve zde uvedené věci ze dne 27. 2. 2024, dle kterého ji matka nezletilého, která na ni podala stížnost, dodnes dehonestuje. Soud však tyto důkazní návrhy neprovedl, jelikož to neshledal významným pro posouzení, zda kárně obviněné vytýkané jednání dosahuje intenzity kárného provinění. Nevhodnost chování kárně obviněné při projednávání v téže věci byla ilustrována provedením důkazu nahrávkou z ústního jednání konaného dne 15. 12. 2020 (viz bod [179] níže), tedy navíc opět před událostmi, k nimž se vztahují kárně obviněnou navrhované důkazy. Jak již bylo mnohokrát konstatováno, tak je obecně známou skutečností, že opatrovnická řízení jsou emočně velmi náročná. Proto k tomu nebylo třeba zvláště vést dokazování. Za tímž účelem kárně obviněná eventuálně navrhla provedení k důkazu opatrovnické spisy sp. zn. 0 Nc 29031/2020 a sp. zn. 0 P 360/2017. Opět se však jednalo o návrhy nesouvisející s vytýkaným jednáním, které pouze měly dokládat obecně náročnost opatrovnické agendy, o čemž však nikdo nepochybuje.

III.1 Zatížení kárně obviněné

[69] Vzhledem k charakteru obhajoby kárně obviněné se kárný senát předtím, než přistoupil k posouzení vytýkaného jednání, zabýval jejím zatížením ve srovnání s ostatními soudci opatrovnického úseku OS pro Prahu 6. Kárně obviněná totiž jako jeden z důvodů, proč na její osobu bylo podáno tolik stížností, zatímco na její kolegy nikoliv, uvádí, že byla proti nim přetížena a znevýhodňována, což téměř vedlo k syndromu vyhoření a mělo to za následek její nervozitu při jednání s účastníky.

[70] Kárný senát si vyžádal měsíční a roční výpisy nápadu a výkonu soudců opatrovnického úseku OS pro Prahu 6. Po jejich obdržení však dospěl k závěru, že pro účely tohoto kárného řízení jsou dostačující údaje vyplývající z ročního přehledu za období od 1. 5. 2018 (datum nástupu kárně obvinění na OS pro Prahu 6) do 31. 12. 2023. Konkrétně z něj vyplývají následující informace stran nápadu a výkonu soudců opatrovnického úseku OS pro Prahu 6:

Celkové počty věcí

Soudní oddělení kárně obviněné, agenda P a Nc – počty věcí

Období do 30. 4. 2018: 2489 napadlo, 191 nevyřízeno, 261 pravomocně neskončeno, 2489 vyřízeno

1. 5. 2018 – 30. 4. 2019: 624 napadlo, 286 nevyřízeno, 389 pravomocně neskončeno, 530 vyřízeno

1. 5. 2019 – 30. 4. 2020: 489 napadlo, 186 nevyřízeno, 261 pravomocně neskončeno, 601 vyřízeno

1. 5. 2020 – 30. 4. 2021: 361 napadlo, 106 nevyřízeno, 164 pravomocně neskončeno, 452 vyřízeno

1. 5. 2021 – 30. 4. 2022: 302 napadlo, 97 nevyřízeno, 152 pravomocně neskončeno, 308 vyřízeno

1. 5. 2022 – 30. 4. 2023: 315 napadlo, 98 nevyřízeno, 148 pravomocně neskončeno, 315 vyřízeno

1. 5. 2023 – 31. 12. 2023: 191 napadlo, 91 nevyřízeno, 116 pravomocně neskončeno, 198 vyřízeno

Soudní oddělení JUDr. Hašany, agenda P a Nc – počty věcí

Období do 30. 4. 2018: 1496 napadlo, 181 nevyřízeno, 264 pravomocně neskončeno, 1328 vyřízeno

1. 5. 2018 – 30. 4. 2019: 615 napadlo, 229 nevyřízeno, 391 pravomocně neskončeno, 570 vyřízeno

1. 5. 2019 – 30. 4. 2020: 481 napadlo, 204 nevyřízeno, 309 pravomocně neskončeno, 510 vyřízeno

1. 5. 2020 – 30. 4. 2021: 398 napadlo, 128 nevyřízeno, 292 pravomocně neskončeno, 480 vyřízeno

1. 5. 2021 – 30. 4. 2022: 348 napadlo, 102 nevyřízeno, 188 pravomocně neskončeno, 375 vyřízeno

1. 5. 2022 – 30. 4. 2023: 287 napadlo, 100 nevyřízeno, 189 pravomocně neskončeno, 292 vyřízeno

1. 5. 2023 – 31. 12. 2023: 182 napadlo, 72 nevyřízeno, 130 pravomocně neskončeno, 215 vyřízeno

Agenda L

1. 3. 2022 – 31. 12. 2023 1039 napadlo, 9 nevyřízeno, 135 pravomocně neskončeno, 1033 vyřízeno

Soudní oddělení JUDr. Enochové, agenda P a Nc – počty věcí

Období do 30. 4. 2018: 5635 napadlo, 87 nevyřízeno, 219 pravomocně neskončeno, 5716 vyřízeno

1. 5. 2018 – 30. 4. 2019: 606 napadlo, 114 nevyřízeno, 277 pravomocně neskončeno, 584 vyřízeno

1. 5. 2019 – 30. 4. 2020: 472 napadlo, 111 nevyřízeno, 174 pravomocně neskončeno, 477 vyřízeno

1. 5. 2020 – 30. 4. 2021: 357 napadlo, 71 nevyřízeno, 183 pravomocně neskončeno, 403 vyřízeno

1. 5. 2021 – 30. 4. 2022: 375 napadlo, 84 nevyřízeno, 157 pravomocně neskončeno, 367 vyřízeno

1. 5. 2022 – 30. 4. 2023: 330 napadlo, 85 nevyřízeno, 150 pravomocně neskončeno, 343 vyřízeno

1. 5. 2023 – 31. 12. 2023: 209 napadlo, 93 nevyřízeno, 200 pravomocně neskončeno, 202 vyřízeno

Počty nařízených a konaných jednání od 1. 5. 2018 do 31. 12. 2023

Kárně obviněná: 2511	JUDr. Hašana: 2418	JUDr. Enochová: 2355
2018: 274	2018: 285	2018: 282
2019: 524	2019: 518	2019: 461
2020: 474	2020: 415	2020: 354
2021: 408	2021: 413	2021: 359
2022: 398	2022: 377	2022: 422
2023: 433	2023: 410	2023: 477

[71] Kárný senát v obecné rovině předesílá, že pro rozhodování o tom, jak mohlo mít zatížení vliv na vytýkané jednání kárné obviněných, jsou podstatné pouze velmi výrazné rozdíly, které by vypovídaly o nerovném přístupu ke kárně obviněnému (ve věcech státních

zástupců například rozhodnutí NSS ze dne 15. 11. 2023, čj. 12 Ksz 2/2023-216, *Leona Dufková II*, bod 74).

[72] Soud nepochybně, že vytížení kárně obviněné bylo, zejména po jejím nástupu na OS pro Prahu 6, vysoké. To bylo dáno i tím, že přebírala spisy po kolegyni, která byla v dlouhodobé pracovní neschopnosti. Hlavním argumentem kárně obviněné však bylo, že zejména její kolegyně JUDr. Enochová vděčí za dobrý stav svého soudního oddělení tomu, že v jednotlivých opatrovnických spisech rozepisovala více jednotlivých senátních položek, díky čemuž byla následně zvýhodněna při přidělování nových věcí v míře odpovídající přibližně 10 % nápadu. Tato argumentační linie však byla při ústním jednání vyvrácena kárným navrhovatelem, jemuž kárně obviněná nakonec také přisvědčila (viz bod [46] výše). Kárný senát proto pouze shrnuje, že od nástupu kárného navrhovatele do funkce, tj. od roku 2019, nedochází k zvýhodňování soudců, kteří v rámci jednoho spisu rozepisují senátní položky. Prostřednictvím znaku „NEPOČ“ se totiž sice nová senátní položka zavede, ale nevede to k úlevě v nápadu. Co se týče situace před rokem 2019, nakonec i kárně obviněná přisvědčila, že ve chvíli, kdy v převzaté agendě nově zapisovala chybějící senátní položky, tak byla následně při přidělování nového nápadu zvýhodňována.

[73] Byť tedy předložené statistiky obsahují údaje o vyřízených senátních položkách, nikoliv samotných spisech, čehož se dovolává kárně obviněná, dospívá soud k závěru, že tyto údaje nejsou příliš významné. Pro posouzení zatíženosti soudce je totiž podstatný zejména jeho celkový nápad, jelikož ten určuje, kolik věcí bude soudce muset v budoucnu vyřídit. Z výše uvedeného přehledu vyplývá, že za dobu od nástupu kárně obviněné na OS pro Prahu 6 (1. 5. 2018) do konce sledovaného období (31. 12. 2023) činil její celkový nápad 2 282 věcí. V případě JUDr. Hašany se jednalo o 2 311 věcí, JUDr. Enochové napadlo 2 349 věcí. Nápad kárně obviněné za sledované období byl tak dokonce nižší než nápad jejích dvou opatrovnických kolegů. Uvedené proto nemůže vést závěru o nerovném přístupu či o přetížení kárně obviněné ve srovnání s ostatními soudci. Lze proto uvést, že z předloženého přehledu neplynou takové rozdíly v zatíženosti, aby tím bylo ospravedlněno dlouhodobě problematické chování kárně obviněné k účastníkům řízení při jednání ve srovnání s jejími kolegy. Ostatně i kárně obviněná při ústním jednání uznala, že extrémní rozdíly v počtu vyřízených věcí nebyly.

[74] Ani z přehledu počtu nařízených a konaných jednání nevyplývá, že by kárně obviněná měla skutečně výrazně více jednání než ostatní. To na první pohled nekoresponduje s obhajobou kárně obviněné, že dlouhodobě měla tři až čtyři jednacích dny týdně, zatímco ostatní kolegové jen dva. Toto tvrzení kárně obviněné však kárný navrhovatel nijak nepochybně a při ústním jednání bylo zjištěno, že tento rozdíl není ze statistik patrný proto, že neobsahují informaci o soudních dnech. Dle slov kárně obviněné, ze kterých soud vychází, JUDr. Hašana a JUDr. Enochová nařizují jednání po půl hodině nebo hodině. Následně je odročují a v jedné věci proto jednají častěji. Kárně obviněná však nařizuje jednání na delší dobu, zpravidla na hodinu a půl, takže stihne jen čtyři za den. Podobný počet jednání proto neznamená stejný počet jednacích dnů.

[75] Kárný navrhovatel v této souvislosti uvedl, že se jedná o dva odlišné přístupy k práci soudce. Kárně obviněná vede jednání rozsáhlejším způsobem a leckdy i podrobněji, než by bylo nutné. Její kolegové jdou naopak více po podstatě věci.

[76] Postup kárně obviněné, která se snaží věci projednávat tak, aby jednání musela co nejméně odročovat, jistě přispívá k naplnění zásady uvedené v § 471 odst. 2 zákona

č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, dle které rozhoduje soud ve věcech péče o nezletilé s nejvyšším urychlením. Rychlost rozhodování je zajisté důležitým požadavkem, který je na výkon funkce soudce kladen, avšak nikoliv jediným. Kárnému senátu nepřisluší, aby hodnotil, zda lze považovat za efektivnější přístup kárně obviněné, či jejich kolegů. To, jakým způsobem soudce k práci přistupuje, je primárně jeho vlastní odpovědností. Kárně obviněná proto sama měla posoudit, zda její styl práce z dlouhodobého hlediska vede k požadovaným výsledkům. Pokud při srovnatelném počtu nápadu nových věcí zvolila jiný styl jejich projednávání než její kolegové, nemůže to vést k závěru o tom, že by ve srovnání s nimi byla objektivně přetížena. Kárně obviněné jistě nelze upřít časové nasazení, se kterým práci opatrovnické soudkyně vykonává. V žádném případě však není ospravedlnitelné, aby svůj stres z toho, jakým způsobem si organizuje práci, ventilovala směrem k účastníkům řízení.

[77] V neposlední řadě kárně obviněná stran svého zatížení namítala, že na něj mělo vliv i rozdílné personální obsazení administrativními zaměstnanci či asistenty soudců v jednotlivých soudních odděleních. K tomu dodal kárný navrhovatel, že rozdíly z rozvrhu práce skutečně vyplývaly (rekapitulováno v bodě [54] výše), avšak větší personální obsazení nemusí nutně znamenat kvalitnější výkon práce. Kárný soud však dospěl k závěru, že byť mohlo mít soudní oddělení kárně obviněné o něco horší pracovní podmínky oproti dalším opatrovnickým oddělením, nejednalo se o takový extrém, který by byl patrný na první pohled a který by mohl zapříčinit, že kárně obviněná jednala tak, jak je jí vytýkáno.

[78] Provedené dokazování v tomto směru soud shrnuje tak, že pokud jde o počet věcí v agendě P a Nc, byla kárně obviněná zatížena srovnatelně, jako další opatrovnickí soudci. Skutečnost, že měla více jednacích dnů, nebyla v tomto řízení předmětem sporu. Jednalo se však jen o důsledek způsobu práce, který si sama zvolila. Nikoliv o její nadměrné zatěžování ze strany vedení soudu či protežování jiných opatrovnických soudců. Kárný senát nijak nezpochybňuje, že relativně vysoké zatížení v souhrnu s emočně náročnou opatrovnickou agendou klade na osoby soudců značné nároky. Ve vztahu ke kárně obviněné však ve srovnání s jejími kolegy nebyl prokázán žádný exces, na jehož základě by šlo uvažovat o tom, že by bylo možné její nevhodné chování ospravedlnit nebo alespoň na něj pohlížet jako na méně závažné.

III.2 Obsah spisové dokumentace ve věci sp. zn. 0 P 156/2022

[79] Kárný soud neshledal, že by bylo pro účely kárného řízení nezbytné podrobně rekapitulovat celý obsah spisové dokumentace sp. zn. 0 P 156/2022. Kárně obviněné vytýkané jednání totiž souvisí pouze s ústním jednáním konaným dne 17. 4. 2023. Obsah spisu by mohl být relevantní částečně jen tehdy, pokud by z něj bylo například patrné, že se účastníci řízení v minulosti chovali vůči soudu opakovaně urážlivě či částečně snad i tehdy, kdyby jejich jednání bylo zjevně obstrukční. Níže proto rekapituluje jeho podstatné části (do doby vytýkaného jednání).

[80] Otec nezletilé podal 30. 12. 2021 návrh na vydání předběžného opatření před zahájením řízení o navrácení nezletilé do místa obvyklého bydliště, o zákaz vycestování nezletilé mimo území ČR a o stanovení styku nezletilé s otcem. Dne 31. 12. 2021 podala matka návrh na vydání předběžného opatření na předání nezletilé do péče matky. O návrzích rozhodla samosoudkyně JUDr. Dana Enochová usnesením ze dne 4. 1. 2022, čj. 15 Nc 5024/2021-43, tak, že nařídila matce nezletilé povinnost zdržet se vycestování s nezletilou mimo území ČR bez souhlasu otce. Ve zbytku návrhy zamítla. Proti tomuto

usnesení podal otec odvolání. MS v Praze rozhodl usnesením ze dne 23. 2. 2022, čj. 18 Co 56/2022-106, tak, že změnil výrok o úpravě styku otce s nezletilou tak, že matka jej povinná jej v konkrétní termíny umožnit. Kdyby totiž o styku nerozhodl, byla by nezletilá fakticky odloučena od otce. Ve zbytku usnesení soudu prvního stupně potvrdil.

[81] Následuje návrh otce na úpravu poměrů nezletilé a na vydání předběžného opatření o stanovení styků nezletilé s otcem. To kárně obviněná usnesením ze dne 7. 7. 2022, čj. 0 P 156/2022-34, zamítla. Neshledala naléhavou potřebu úpravy poměrů oproti rozsahu styku stanoveného usnesením MS v Praze. Proti tomuto usnesení podal otec odvolání s tím, že měl za to, že účinnost vydaného předběžného opatření zanikla. O tom totiž fakticky panovaly i mezi rodiči rozdílné názory s ohledem na nepodání včasného návrhu ve věci samé a s ohledem na to, že rodiče na měsíc obnovili společné soužití, což je zřejmé i z rekapitulace v následujícím bodě. MS v Praze rozhodl usnesením ze dne 16. 8. 2022 tak, že odvolání zamítl.

[82] Dne 15. 7. 2022 podala matka návrh na zrušení předběžného opatření ze dne 4. 1. 2022 a usnesení MS v Praze ze dne 23. 2. 2022, jelikož měla za to, že zaniklo v souladu s § 77 odst. 1 písm. a) o. s. ř. Návrh kárně obviněná zamítla usnesením ze dne 22. 7. 2022, čj. 0 P 156/2022-113.

[83] Dne 18. 7. 2022 podal otec návrh na výkon rozhodnutí, protože matka nerespektovala styk stanovený usnesením MS v Praze ze dne 23. 2. 2022. Kárně obviněná o něm rozhodla usnesením ze dne 19. 7. 2022, čj. 0 P 156/2022-74, tak, že matce nařídila, aby respektovala pravomocné usnesení MS v Praze ze dne 23. 2. 2022. Následně bylo řízení usnesením ze dne 3. 11. 2022, čj. 0 P 156/2022-493, zastaveno, jelikož došlo k nahrazení neuskutečněného styku, pro který byl podán návrh na výkon rozhodnutí.

[84] Dne 6. 10. 2022 podala matka návrh na zahájení řízení ve věci rodičovské neshody, ohledně volby předškolního zařízení pro nezletilou. Stejný návrh podal 7. 10. 2022 i otec. Dne 9. 1. 2023 bylo řízení zastaveno, jelikož rodiče dospěli k dohodě.

[85] Dne 3. 11. 2022 podal otec návrh na nařízení předběžného opatření o úpravě běžných styků nezletilé s otcem a o úpravě styků během Vánoc 2022. Kárně obviněná návrh zamítla usnesením ze dne 11. 11. 2022, čj. 0 P 156/2022-518. Proti tomuto usnesení podal otec odvolání. MS v Praze usnesením ze dne 19. 12. 2022, čj. 18 Co 368/2022-663 prvostupňové usnesení změnil tak, že otci rozšířil běžný styk s nezletilou a vyhověl jeho návrhu na stanovení styku v době Vánoc.

[86] Otec nezletilé se následně návrhem ze dne 7. 3. 2023 domáhal výkonu rozhodnutí za zmařené styky s nezletilou, které neproběhly ve dnech 1. a 2. 3. 2023, a to uložením pokuty matce ve výši 10 000 Kč. Styk s nezletilou měl proběhnout na základě usnesení MS v Praze ze dne 19. 12. 2022.

[87] Usnesením ze dne 7. 3. 2023 byl nezletilý jmenován kolizní opatrovník – OSPOD ÚMČ Praha 6.

[88] Dále je ve spisu založen protokol o jednání před soudem prvního stupně ze dne 17. 4. 2023. V souvislosti s tím soud poznamenává, že kárně obviněná předložila i úplný přepis zvukového záznamu z jednání konaného dne 17. 4. 2023. Soud však po přehrání záznamu z jednání, založeném na CD nosiči v opatrovnickém spisu, shledal, že tento úplný přepis není vždy zcela přesný. Kárně obviněná uvedla, že přepis vyhotovila pro účely

kárného řízení vedoucí její soudní kanceláře. Proto nebyl založen v opatrovnickém spise, jelikož to není běžná praxe. Soud z něj proto vychází pouze podpůrně a k důkazu provedl primárně samotný záznam z jednání. Níže rekapituluje jeho relevantní pasáže.

Soudkyně (00:02:00): nemám tady plnou moc, zahájila jste paní doktorko návrhem nové řízení, řízení o výkon rozhodnutí, bude tedy plnou moc udělovat váš klient do protokolu?

Právní zástupkyně otce (00:02:15): já mám za to teda, že toto řízení je součástí opatrovnického spisu...

Soudkyně (00:02:20): ...to si můžete myslet co chcete...

Právní zástupkyně otce (pokračuje): ...a velice mě překvapuje, že jste nařídila jednání, aniž byste měla založenou plnou moc.

Soudkyně (00:02:27): Plnou moc mají znalci, paní doktorko, já jsem také mohla postupovat tak, že jsem nařídila jednání ve věci výkonu rozhodnutí až poté, co se mi vrátí opatrovnický spis od znalců. Nepovažovala jsem to za hospodárné, takže jestli se mnou chcete paní doktorko polemizovat, dnešní jednání odročím a počkám si na vrácení opatrovnického spisu, abych z toho zjistila, jaká je plná moc.

Právní zástupkyně otce (00:02:52): to by určitě nebylo hospodárné, ani pro soud, ani pro účastníky, ale samozřejmě, pokud tedy nemáte k dispozici plnou moc, tak klient může udělit plnou moc do protokolu.

Kárně obviněná (00:03:02): no přesně, to jsem chtěla, takže se domluvte se svým klientem (spokojeně)

[následně soudkyně uvádí, že předpokládá, že stejný problém je i s plnou mocí zástupkyně matky, načež ji i ta uděluje do protokolu. Následuje přednes návrhu právní zástupkyně otce]

Právní zástupkyně otce (00:06:56): k dotazu soudu sděluji, že doposud nedošlo k nahrazení neuskutečněného styku. Jenom bych zdůraznila, že k podání návrhu jsme přistoupili poté, kdy 1. a 2. 3. mělo dojít realizaci styku, přičemž matka otce informovala o tom, že ke styku nemůže dojít z důvodu nemoci nezletilé, nicméně otci v podstatě neposkytla jakýkoliv důkaz o tom, že by nezletilá byla tak nemocná, že by nebylo možné realizaci styku zajistit. V podstatě matka tvrdí, že 5. 3., tedy asi pět dní po dni, co ke styku mělo dojít, otci zaslala zprávu lékaře. Otec teda tvrdí, že tuto zprávu nikdy od ní nedostal, to bylo však až poté, co já jsem 2. 3. žádala právní zástupkyni matky, aby nám tuto zprávu poskytli. Takže k realizaci styku nedošlo, ale hlavně nedošlo ani k tomu, že by matka předala otci jakýkoliv důkaz o tom, že dítě nemocné bylo. V této době otci neumožnila ani žádný styk v podobě telefonického kontaktu nebo prostě nějakého jiného kontaktu náhradního, a to až do 10. 3. 2023.

Soudkyně (00:08:30, skáče do řeči): a co se stalo 10. 3. 2023?

Právní zástupkyně otce (00:08:35): 10. 3. tam už došlo opět k té realizaci kontaktu podle předběžného opatření

Soudkyně (00:08:40): tak paní doktorko, vy chcete abych rozhodla o výkonu rozhodnutí, že matka otci neposkytla lékařskou zprávu?

Právní zástupkyně otce (00:08:49): ne, já chci, abyste nařídil výkon rozhodnutí, protože mi nepřípadá normální...

Soudkyně: pro co chcete nařídít...

Právní zástupkyně otce: pro ty nerealizované styky, 1. a 2. 3.

Soudkyně (09:00:00): takže lékařská zpráva s tím zas tak moc nesouvisí, je to tak.

Právní zástupkyně otce: no souvisí, protože matka tvrdí, že k realizaci styku nedošlo z důvodu, že nezletilá byla nemocná a otci to sdělila 5. 3. a ničím nezdokladovala ... zprávu obdrželi až na začátku dubna prostřednictvím právní zástupkyně matky

Soudkyně (00:09:35) v reakci na zvuk doručení zprávy: vypnout telefony

Právní zástupkyně matky (00:11:10): 28. 2. 2023 zaslala matka otci, že není možné, aby ke styku došlo a nabízela mu samozřejmě náhradní termín následující pondělí či úterý, otec na to nereagoval... jenom se pořád točil na tom, proč mu nemůže předat dceru 1. 3. a ona mu pořád píše, že se nezletilá necítí dobře, lékařskou poslala prostřednictvím MMS zpráva 5. 3. a já jsem ji neposlala paní kolegyni, jelikož jsem měla od klienty přeposláno, že její klient zprávu obdržel

[následuje nepřipuštění několika důkazních návrhů, čtení dalších zpráv o zdravotním stavu nezletilé a komunikace rodičů ohledně nemoci nezletilé]

Soudkyně (00:26:41): to, že onemocněla nezletilá neštovicemi, otec považuje za nesporné.

Právní zástupkyně otce: ale nevíme kdy

Soudkyně (00:26:48): prokazatelně to bylo ale již minimálně 28. 2., protože to bylo vidět i asi u lékaře, ne?

Právní zástupkyně otce: 28. 2. ve 12:22

Soudkyně: tak, jo, takže bylo to den před předáním nezletilé, jo?

Právní zástupkyně otce: matka však informovala otce až v 16:45, bez toho, aniž by mu tu zprávu, kterou evidentně měla k dispozici, poslala dalších 5 dnů

Soudkyně (00:27:22): takže mu ji nakonec poslala toho 5. 3.

Právní zástupkyně otce: neposlala, ne, nakonec jsem ji obdržela já 28. 3. od právní zástupkyně matky. Otec nikdy od matky zprávu neobdržel.

Soudkyně (00:27:36): takže těch až 5 dní mělo teda znamenat co, co jste se tady vyjadřovala

Právní zástupkyně otce: tak i kdybych připustila to, že někdy nějakou zprávu matka odeslala, tak to rozhodně nebylo dřív, než 5 dní poté, co teda s dítětem lékaře navštívila, což mi nepřípadá normální komunikace.

Soudkyně (00:27:55): matka může nahlédnutím do mobilu potvrdit, že posílala MMS a že ta byla otci doručena?

Právní zástupkyně otce (mluví bez tázání): a můžeme nahlédnutím do mobilu otci se podívat...

Soudkyně (00:28:04): otec si to asi mohl vymazat ne

Právní zástupkyně otce: a proč by to dělal?

Soudkyně (00:28:08): no to nevím, abyste prokázali, že mu to matka neposlala asi ne? (se smíchem)

Právní zástupkyně otce: pokud by ji poslala 5 dnů poté, tak stejně je to jakoby irelevantní

Soudkyně (00:28:15): no relevantní to je, když to napadáte, tak jestli to učiníte nesporným, že otec obdržel 5. 3.

Právní zástupkyně otce: neobdržel...

Soudkyně (00:28:24): no tak to budeme muset dokazovat (zvýšeným hlasem), protože matka tvrdí, že ano

Právní zástupkyně otce: no a otec tvrdí, že ne

Soudkyně: no ale jestli tam budu mít doručeno MMS, tak si otec s ní mohl udělat co chtěl, třeba ji i vymazat

Právní zástupkyně otce: takže matka si ji tam mohla taky nějakým způsobem...

Soudkyně (00:28:35): já nebudu se obracet na žádného operátora, abych tady zjišťovala, kdo mluví pravdu a kdo lže, paní doktorko (podrážděně a zvýšeným hlasem)

Právní zástupkyně otce: to znamená, že otec lže, že si maže zprávy?

Soudkyně (00:28:43): ne, já vám jenom říkám, že negativní tvrzení se neproказuje. Takže jestli matka neprokáže, že tu esemesku odesílala a bude tam jako odeslaná, tak už nemusíte prokazovat, že jí neodeslala, to mně už nezajímá. Matka ji odeslala tečka. Rozumíme si? (zvýšený hlas)

Právní zástupkyně otce: tak v tom případě já trvám na tom, aby si soud vyžádal výpisy z operátora.

Soudkyně (00:29:06): to neudělám, teď to tady říkám. (výrazně zvýšeným hlasem)

Právní zástupkyně otce: protože otec tvrdí, že nikdy takovou zprávu neobdržel.

Soudkyně (00:29:11): ale já to neudělám, paní doktorko, teď vám to říkám. (relativně klidně)

Právní zástupkyně otce: tak mi to, prosím, zamítněte (mírně roztřeseným hlasem)

Soudkyně (00:29:16): tak, ještě něco dalšího? (klidně, s potěšením)

Právní zástupkyně otce: to bude stačit, zatím.

Soudkyně (00:29:20): takže k tomu nemáte žádné vyjádření, k těm čteným listinám.

Právní zástupkyně otce: teď jsem se vyjádřila, tak to prosím zaprotokolujte.

Soudkyně (00:29:25): kdy to budu protokolovat, nechte laskavě na mě. (výrazně zvýšený hlas)

Právní zástupkyně otce: jenom abychom to nezapomněli.

Soudkyně (00:29:28): takže proto říkám, chcete udělit pořádkovou pokutu za nemístné, za nemístnou komunikaci se soudem? (klidně)

Právní zástupkyně otce: pokud to považujete za nemístnou komunikaci.

Soudkyně (00:29:37): ano budu to považovat! (křik)

Právní zástupkyně otce: já to považuju za práva svého klienta.

Soudkyně (00:29:40): ne, ne, vy považujete za to, abyste tady komandovala soud, kdy a jak... (křik)

Právní zástupkyně otce (skáče soudkyni do řeči): mně se vůbec nelíbí jakým způsobem komunikuje soud se mnou.

Soudkyně (00:29:49): takže víte co, já vám to odročím, a až se uklidníte, třeba za měsíc. (klidně)

Právní zástupkyně otce (skáče soudkyni do řeči): já bych chtěla, abychom zaprotokolovali, že namítám způsob, jakým se mnou soud komunikuje.

Soudkyně (00:29:59): ne, paní doktorko. (klidně)

Právní zástupkyně otce: ale prosím, já na tom trvám, aby to bylo zaprotokolováno.

Soudkyně (00:30:04): paní doktorko, je to na záznamu. Zvukovém jo? Takže se uklidníme. A já se vás zeptám, jestli máte ještě nějaké další připomínky ke čteným listinám. (klidně)

Právní zástupkyně otce: kromě těch, co jsem právě uvedla, tak bych chtěla ještě uvést, že z té komunikace, která zde byla čtena k důkazu, tak je jasné, že matka v podstatě otci sděluje nějaké informace o nemocnosti dítěte, ale nijak je nedokládá a s ohledem na to, že otec nemá žádnou důvěru v tvrzení matky, tak není zřejmé, proč matka otci zprávu neposlala prostě okamžitě. Pak bysme tady vůbec nemuseli být.

Soudkyně (00:30:52): no, možná paní doktorko, kdybyste si to takhle jako vykomunikovali mezi právními zástupci, tak bysme tady skutečně nemohli, nemuseli být, a asi to...

Právní zástupkyně otce: skáče soudkyni do řeči, ale slova nejsou srozumitelná

Soudkyně (00:31:02): Paní doktorko, já jsem nedokončila svou myšlenku a vy mi skáчете zcela nevhodně do mého proslovu! Takže buď mě necháte dokončit... (zakřičí a autoritativně pokračuje)

Právní zástupkyně otce: ano, poslouchám

Soudkyně (00:31:17): a budeme to dělat tak, že vám vždy buď udělím nebo neudělím slovo

Právní zástupkyně otce: *nesrozumitelné*

Soudkyně (00:31:22) Ne, nezasahujte mi do řeči (zvýšený hlas), protože vy znevažujete soud svým přístupem (klidně)

Právní zástupkyně otce: to bych nerada

Soudkyně (00:31:34): já také, paní doktorko, a neudělila jsem vám slovo (důrazně).

Právní zástupkyně otce: já jsem vyjádřila lítost...

Soudkyně (00:31:39): já jsem vám, paní doktorko, neudělila slovo ani ohledně toho, abyste se zde vyjadřovala k nějaké lítosti, vy se posaďte, soud si teď všechno zaprotokoluje

[následuje protokolace. Poté následuje debata o tom, že pracovní telefon otce neumožňuje příjem MMS zpráv a zda o tom matka věděla]

Právní zástupkyně otce (00:48:35): paní předsedkyně, ...

Soudkyně: ne! (vykřikne)

Právní zástupkyně otce: ...já bych si žádala zaprotokolovat to moje vyjádření k tomu důkazu, nahlédnutí do telefonu matky. To, co jste uvedla před chvílí, to jsme nezaprotokolovali.

Soudkyně (00:48:49): ale já nevím, co bych tam měla protokolovat, paní doktorko.

Právní zástupkyně otce: že z předpokládaného důkazu nevyplývá, že bylo doručeno.

Soudkyně (00:48:59): tak je to na zvukovém záznamu, paní doktorko.

Právní zástupkyně otce: já bych prosím chtěla, aby to bylo zaprotokolováno.

Soudkyně (00:49:02): a já si myslím, že to necháme na zvukovém záznamu.

Právní zástupkyně otce: tak já bych prosila...

Soudkyně (00:49:05): zvukový záznam má přednost před protokolací soudu, takže já předpokládám, a paní doktorko, nebudeme polemizovat, nebudeme, nebo to jednání odročím. Nemám vůbec náladu v 15:25 s kýmkoliv z účastníků řízení nebo jejich zástupci polemizovat (zvýšeným hlasem). Rozumíme si? Ne.

Právní zástupkyně otce: tak já bych poprosila, abyste zaprotokolovala, že odmítáte zaprotokolovat, jak jsem se vyjádřila k důkazům. (rozrušeně)

[00:49:30 soudkyně nereaguje a diktuje do protokolu]

Soudkyně (00:49:52): nebudu jednat dál, paní doktorko, za těchto okolností opravdu ne. Zvažte svůj přístup k soudu. (klidně)

[následuje dotaz na otce, proč nevyužil nabídky náhradního termínu a debata o tom, že to bylo z profesních důvodů, že si musí plánovat práci]

Soudkyně (00:50:44): a oznámil to matce?

Tlumočnick (00:50:52) ona ví, že pracuji

Soudkyně (00:50:54): oznámil to matce? Ne jestli ona ví, že pracuje, já se ptám, jestli to oznámil matce, ano/ne je odpověď (zvýšeným hlasem)

Otec (00:51:09): *non*

Soudkyně (00:51:10) neoznámil.

[otec vysvětluje, tlumočník průběžně tlumočí, soudkyně je přeruší a začne diktovat do protokolu]

Soudkyně (00:52:17): no já ještě zvažuju, výkon rozhodnutí já můžu rozhodnout bez nařízení jednání, a mně v podstatě tady tím dáváte i způsob, jak já ve věci rozhodnu, jestliže nejste schopni, jestliže matka je ochotna, a já předpokládám, že ano, nabídnout otci jiný termín, s tím že ten jiný termín si neurčí matka, ale určí si ho otec, a otec toho nevyužije, pak důvod pro nařízení výkonu rozhodnutí tady není.

Otec (00:52:48): *J'ai besoin de temps pour comprendre, parce que vous avez ...* (překlad NSS: *Potřebuji čas pro porozumění, protože jste ...*)

Tlumočník (00:52:51): teďka chce, abych to přeložil, tak jenom abych...

Soudkyně (00:52:53; skáče do řeči tlumočnickovi): otec taky dlouho hovořil a špatně mi to bylo překládáno a nemyslím si, že jste mi to přeložil všechno, co tady otec uvádí. Takže aby se taky otec uklidnil. Za váš nemístný smích paní doktorko vám skutečně už můžu uložit pořádkovou pokutu.

Otec: *„J'ai la besoin de la traduction.“* (překlad NSS: *Potřebuji překlad.*)

Soudkyně: ne! (vykřikne)

Právní zástupkyně otce: paní předsedkyně.

Soudkyně (00:53:13): ne, nedostala jste slovo, posaďte se... nedostala jste slovo!

Právní zástupkyně otce: vy tady vytýkáte něco otci, ale to je problém tlumočníka.

Otec: *J'ai la besoin de la traduction, madame la juge.* (překlad NSS: *Potřebuji překlad, paní soudkyně.*)

Soudkyně (00:53:20): vytýká to otec mně (významný křik), poznám, jakým způsobem se mnou otec hovoří! (snižuje intonaci)

Soudkyně (00:53:44): takže jaký, chcete vůbec nějaký náhradní termín?

[matka s její právní zástupkyní se domlouvají ohledně náhradního termínu]

Matka (00:54:22): Moc mi nevyhovuje ten termín

Soudkyně (00:54:24): jaký termín, vždyť ještě tady o žádném termínu nepadlo slovo probiha! Protože jestli se nedohodnete... (zvýšeným hlasem)

[otec se po svolení soudkyně dívá do telefonu a navrhuje termín, na kterém se i s matkou dohodnou, soudkyně odročuje jednání na termín po dohodnutém styku]

Právní zástupkyně otce (00:58:47): paní předsedkyně otec musí se osobně účastnit?

Soudkyně (00:58:51): no pokud dojde ke styku, já předpokládám, že to otec vezme zpátky a řízení se zastaví a žádná účast nebude, pokud ne, budu chtít vyslýchat oba rodiče.

Právní zástupkyně matky (00:59:00): paní předsedkyně my budeme určitě považovat náhradu nákladů řízení, protože máme za to, že tady k tomu dnešnímu jednání ani k příštímu jednání...

Soudkyně (00:59:06): No já si myslím, že tady by si měli sáhnout do svědomí oba dva rodiče.

Právní zástupkyně matky: paní předsedkyně, moje klientka píše třikrát během jednoho dne, nabízím ti náhradní termín

Soudkyně (00:59:17): ale nenapiše kdy

Právní zástupkyně matky: napsala i kdy, příští pondělí, úterý

Soudkyně (00:59:22): no a otec, a jasně jste tady slyšela, že paní doktorko, že otec si musí plánovat dopředu!

PZ matky: ano ale tak se mohl...

Soudkyně (00:59:29): proč... jako je to v komunikaci paní doktorko, je to v komunikaci (zvýšeným hlasem)

Právní zástupkyně matky: když otec pořád tvrdí...

Soudkyně (00:59:34): nechte to na rozhodnutí soudu, nejdříve počkáme, jestli ten styk se zrealizuje, nebo jestli nezletilá náhodou zase neonemocní, a k té realizaci nedojde, jo?

Právní zástupkyně matky (00:59:42): paní předsedkyně, tohle je za mě teda velmi nefér

Soudkyně (00:59:46): no, tak to si vyřídíte s protistranou. Takže budu vyžadovat účast obou rodičů, pokud otec nevezme svůj návrh zpět.

[89] Následně je ve spise založeno usnesení ze dne 29. 5. 2023, čj. 0 P 456/2022-kus-147, kterým byl návrh otce na nařízení výkonu rozhodnutí – udělení pokuty matce, zamítnut. A to s odůvodněním, že náhradní styk otce s nezletilou se uskutečnil tak, jak bylo dohodnuto při ústním jednání dne 17. 4. 2023. Navíc se jednalo o první návrh na výkon rozhodnutí a otec před jeho podáním nevyužil nabídky matky vykomunikovat náhradní termín styku. Nebylo proto namístě matce uložit pokutu za neuskutečněný styk, když navíc nezletilá byla v uvedené době prokazatelně nakažena neštovicemi.

[90] Proti tomuto usnesení podal otec odvolání. MS v Praze je usnesením ze dne 11. 8. 2023, čj. 18 Co 211/2023-1072, označil za věcně správné a potvrdil.

III.3 Právní posouzení

[91] K takto provedenému dokazování soud nejprve předesílá, že obsah spisu neodpovídá zobecnujícímu tvrzení kárně obviněné, že účastníci či jejich právní zástupci již v minulosti vůči soudu jednali nepřiměřeně a proti každému rozhodnutí podávali opravné prostředky. Ze spisu nevyplývá, že by se účastníci chovali vůči soudu jakkoliv urážlivě či nepřiměřeně. Pokud jde o podávání opravných prostředků, považuje soud za vhodné poukázat na to, že ve dvou případech bylo odvolání otce proti rozhodnutí OS pro Prahu 6 (z toho jedno vydané kárně obviněnou) vyhověno MS v Praze a rozhodnutí OS pro Prahu 6 bylo významně změněno (body [80] a [85]). Odvolání tedy byla zjevně důvodná a podání opravného prostředku ze strany otce tedy bylo zcela namístě.

III.3.A Povinnost zaprotokolovat námitku na doplnění protokolace a rozhodnout o ní podle § 40 odst. 8 o. s. ř.

[92] Mezi účastníky není sporné, jak jednání dne 17. 4. 2023 probíhalo. Ostatně o něm svědčí zejména zvukový záznam. Otázkou zůstává, jak je hodnotit. Jestli tedy bylo skutečně natolik emočně vypjaté a zda zástupci rodičů vůči kárně obviněné vystupovali tak příkře, že bylo jednání kárně obviněné ospravedlnitelné.

[93] Kárný senát však z poslechu nahrávky nezjistil, že by zejména zástupkyně otce, kterou kárně obviněná primárně zmiňovala, vystupovala při jednání tak nevhodně, aby zavinila příčinu jednání ze strany kárně obviněné. Zástupkyně otce se v zásadě domáhala pouze svých procesních práv, když kárně obviněnou žádala, aby zaprotokolovala její námitku nesprávné protokolace.

[94] Podle § 40 odst. 1 o. s. ř. platí, že *úkony, při nichž soud jedná s účastníky, provádí dokazování nebo vyblašuje rozhodnutí, se zaznamenávají ve formě zvukového nebo zvukově obrazového záznamu (dále jen „záznam“). Záznam se uchovává na trvalém nosiči dat, který je součástí spisu.*

[95] Odstavec 2 téhož ustanovení stanoví, že *není-li pořízení záznamu možné nebo stanoví-li tak zákon, sepisuje se o úkonech, při nichž soud jedná s účastníky, provádí dokazování nebo vyblašuje rozhodnutí, protokol. Soud může rozhodnout, že bude současně s pořízením záznamu sepsán o úkonu protokol. Nejsou-li při úkonu přítomni účastníci, zástupci ani veřejnost a soud provádí pouze listinné důkazy nebo vyblašuje rozhodnutí, postačí pořízení protokolu. V případě rozporu protokolu a záznamu má přednost záznam.* (zvýraznění zde i dále v textu doplněno soudem).

[96] Podle § 40 odst. 6 o. s. ř. se v protokolu *označí projednávaná věc, uvedou se přítomní, vyličí se průběh dokazování a uvede se obsah přednesů, poučení poskytnutá účastníkům, výroky rozhodnutí a vyjádření účastníků o tom, zda se vzdávají odvolání proti vyhlášenému rozhodnutí; nahrazuje-li protokol podání, musí mít též jeho náležitosti.*

[97] Podle odst. 8 věty druhé téhož ustanovení platí, že předseda senátu **rozhoduje o návrzích na doplnění protokolu a o námitkách proti jeho znění.**

[98] Podle § 134 o. s. ř. *listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními předpisy prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.*

[99] Nejvyšší soud setrvale judikuje, že protokol o jednání, který obsahuje zákonem stanovené náležitosti, je veřejnou listinou ve smyslu § 134 o. s. ř. (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 8. 1998, sp. zn. 20 Cdo 791/98, či ze dne 29. 6. 2004, sp. zn. 29 Odo 407/2002). Je proto dána presumpce jeho pravdivosti.

[100] Má-li tedy účastník řízení nebo jeho zástupce za to, že protokol o jednání neodráží věrně děj v jednací síni, je to důvodem k uplatnění námitky do protokolace, o které je soud povinen rozhodnout. Může se jednat buď o námitku nesprávné, nevhodné či zavádějící formulace protokolu, nebo o **návrh na doplnění protokolu o zcela chybějící informace** (usnesení NSS ze dne 10. 12. 2015, čj. Aprk 58/2015-152). Povahou věci je přitom dáno, že takovou námitku lze uplatnit nejpozději do skončení jednání (usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 407/2002, či rozsudek ze dne 11. 10. 2006, sp. zn. 22 Cdo 139/2006).

[101] Z těchto závěrů proto plyne, že o námitce do protokolace předseda senátu taktéž musí před skončením jednání rozhodnout. Komentářová literatura se shoduje na tom,

námítka proti obsahu protokolu je třeba přesně zaznamenat a rozhodnout o ní usnesením. A to buď tak, že se námitka připouští a uvede se, jak se protokol upravuje, nebo že se námitka zamítá [srov. Jirsa, J. In: Jirsa, J. a kol. *Občanské soudní řízení. Soudcovský komentář. Kniha I (§ 1 až 250l o. s. ř.)*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, dostupné v systému ASPI, a shodně Přidal, O. In: Svoboda, K. a kol. *Občanský soudní řád*. 3. vydání (2. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2023, dostupné v systému beck-online.cz].

[102] Při posouzení, zda byla námitka do protokolace v průběhu jednání vznesena, je třeba vyjít z obsahu protokolu o jednání. V případě rozporu protokolu a zvukového záznamu má však v souladu s citovaným § 40 odst. 2 o. s. ř. přednost zvukový záznam.

[103] V nyní řešené věci je v závěru protokolu o jednání ze dne 17. 4. 2023 uvedeno, že byl diktován bez námitek. To je však v rozporu se zvukovým záznamem a neodpovídá to skutečnému průběhu jednání, neboť zástupkyně otce námitku do protokolace vznesla. Konkrétně v průběhu 29. minuty jednání vznesla námitku na doplnění protokolu celkem třikrát, a to slovy *ted' jsem se vyjádřila, tak to prosím zaprotokolujte, [...] já bych chtěla, abychom zaprotokolovali, že namítám způsob, jakým se mnou soud komunikuje, [...] ale prosím, já na tom trvám, aby to bylo zaprotokolováno*. Obdobně tomu bylo i v 48. a 49. minutě jednání, kdy zástupkyně otce uvedla: *...já bych si žádala zaprotokolovat to moje vyjádření k tomu důkazu, nahlédnutí do telefonu matky. To, co jste uvedla před chvílí, to jsme nezaprotokolovali, [...] já bych prosím chtěla, aby to bylo zaprotokolováno [...] tak já bych poprosila, abyste zaprotokolovala, že odmítáte zaprotokolovat, jak jsem se vyjádřila k důkazům*. (kompletní citace viz úplný přepis zvukového záznamu rekapitulovaný výše). Kárně obviněná však na žádnou z těchto námitek nereagovala tak, že by je zaprotokolovala a rozhodla o nich. Pouze zástupkyni otce sdělila, že vše je na zvukovém záznamu, který má před protokolací přednost. Tento svůj postup však dále nijak neodůvodnila a nebyla schopna jej právně odůvodnit ani na výslovný dotaz předsedy kárného senátu při ústním jednání. Kárnému senátu pouze sdělila, že si myslela, že to tak je.

[104] Způsob pořizování zvukového záznamu a protokolu o jednání v případě, že je pořizován zvukový záznam, zákon výslovně neupravuje (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2017, sp. zn. 22 Cdo 4467/2017). Občanský soudní řád v § 40 odst. 2 stanoví pouze to, že v případě rozporu protokolu a záznamu má přednost záznam. Toto pravidlo však dopadá pouze na situace, kdy vznikne z jakéhokoliv důvodu spor o průběhu jednání. Žádným způsobem však nemodifikuje pravidla pro protokolaci. Pokud je pořizován záznam, nemá soud povinnost pořizovat o jednání protokol (§ 40 odst. 1 a 2 o. s. ř.). Pokud se však soud rozhodne v souladu s § 40 odst. 2 o. s. ř. pořídit vedle záznamu ještě protokol, dopadají na něj všechna pravidla pro jeho sepisování. Mezi ně patří i to, že se podle § 40 odst. 6 o. s. ř. uvede obsah přednesů a podle § 40 odst. 8 o. s. ř. musí předseda senátu rozhodovat o návrzích na doplnění protokolu a o námitkách proti jeho znění.

[105] Rozhodně se nejedná o pouhou formalitu. Kdokoliv, kdo následně z obsahu protokolu vychází, se může spoléhat na to, že obsahuje veškeré náležitosti a nemá důvod jej porovnávat se záznamem, pokud se toho někdo nebude domáhat. I pokud se toho někdo domáhat bude, ztěžuje mu to uplatňování jeho práv, neboť se nemůže opřít přímo o protokol, ale naopak musí jeho správnost aktivně zpochybňovat. Navíc nelze vyloučit například ani poškození záznamu. V takovém případě nepůjde z objektivních důvodů použít § 40 odst. 2 o. s. ř. a protokol bude jako veřejná listina nadán presumpcí správnosti.

[106] Účastníci tak mají zcela legitimní důvod domáhat se toho, aby protokol věrně odrážel průběh jednání a vznášet případně v tomto směru návrhy na doplnění protokolu a námítky proti jeho znění. Pokud jsou vzneseny, musí o nich předseda senátu rozhodnout, a to řádně do protokolu zaznamenat.

[107] Zákonnou úpravu tedy rozhodně nelze vykládat tak, jak naznačovala kárně obviněná, že soudce může do protokolu uvádět jen to, co se on považuje za důležité a pokud mají účastníci řízení námítky, odkázat je na přednost zvukového záznamu.

[108] Ze záznamu z jednání konaného 17. 4. 2023 je patrné, že zástupkyně otce námítky do protokolace vznášela. V protokolu ale nejsou uvedeny a ani o nich nebylo rozhodnuto v souladu s § 40 odst. 8 o. s. ř. Zároveň ze záznamu plyne, že kárně obviněná vůbec neměla v úmyslu o námitkách zástupkyně otce rozhodnout.

[109] Lze proto uzavřít, že kárně obviněná v důsledku neznalosti právní úpravy postupovala v rozporu s § 40 odst. 6 a odst. 8 o. s. ř. Právní zástupkyni otce proto nelze vyčítat, že na protokolaci trvala, neboť se pouze domáhala svých zákonem zaručených procesních práv.

III.3.B Nepřiměřenost reakce kárně obviněné na námítky zástupkyně otce

[110] Podle kárného senátu se navíc zástupkyně otce nechovala zjevně nepřiměřeně situaci. Byť ne všechny její výroky v jednací síni byly zcela korektní (například ironická poznámka „jenom abychom to nezapomněli“ v 29. minutě jednání), bylo to dle kárného senátu zjevně v reakci na okolnosti a situaci, která v jednací síni nastala. Její hlas byl uměřený a byť kárně obviněná vstupovala do řeči bez udělení slova, činila tak proto, že kárně obviněná v rozporu se zákonem odmítala protokolovat její námítky do protokolace a následně o nich rozhodnout.

[111] Podle přesvědčení soudu naopak způsobila vyhrocení situace při jednání kárně obviněná. K napjaté atmosféře přispěla hned na začátku řízení, v okamžiku udělování plné moci do protokolu. Když zástupkyně otce nesouhlasila s názorem kárně obviněné na to, zda je třeba předložit zvláštní plnou moc, reagovala kárně obviněná slovy „to si můžete myslet co chcete...“. V tu chvíli přitom bylo namístě účastníkům řízení pouze klidně vysvětlit, kde je problém a proč nestačí plná moc, která je obsažena v opatrovnickém spise, který se toho času nacházel u znalců. Místo toho kárně obviněná již v 2. minutě jednání na zástupkyni otce zvýšila hlas a sdělila jí, že pokud s ní hodlá polemizovat, tak jednání odročí. Již v tuto chvíli tedy kárně obviněná od počátku nastavila atmosféru, ve které bude jednání probíhat. Kárně obviněná tedy v důsledku způsobu, kterým řízení od samého počátku vedla, následné vyhrocení situace sama zapříčinila.

[112] To je ostatně patrné i z dalšího průběhu jednání. Svou nevhodnou komunikací v průběhu dokazování, zda otec obdržel MMS zprávu od matky, se nejprve snažila dosáhnout toho, aby účastníci učinili nesporným, že ji obdržel. Když to zástupkyně otce odmítla, reagovala kárně obviněná zvýšeným hlasem se zjevnou nevůlí slovy „no tak to budeme muset dokazovat“. Když zástupkyně otce stále trvala na tom, aby kárně obviněná vyžádala výpisy od operátora, reagovala opět podrážděně a nepřiměřeně situaci („já se nebudu obracet na žádného operátora, abych tady zjišťovala, kdo mluví pravdu a kdo lže“, či poznámka k osobě zástupkyně otce: „Matka ji odeslala tečka. Rozumíme si?“). Jelikož zástupkyně otce v zájmu ochrany procesních práv svého klienta na vyžádání důkazního prostředku stále trvala, což kárně obviněnou očividně rozčilovalo, reagovala slovy „to neudělám, teď to tady

říkám“. Spokojenost projevila až ve chvíli, kdy zástupkyně otce ustoupila a mírně rozřeseným hlasem požádala, že jí v tom případě má důkazní návrh zamítnout. V návaznosti na to kárně obviněná zase hovořila klidně a s potěšením.

[113] Na základě uvedeného je zřejmé, že kárně obviněná přispěla k vyhocení situace v jednací síni ve chvíli, kdy nebyla spokojena s procesní aktivitou zástupkyně otce. Její projev se umírnil až poté, co dosáhla svého. Tedy, až svým chováním zástupkyni otce prakticky donutila k tomu, aby svou argumentaci, proč má být důkaznímu návrhu vyhověno, dále nerozvíjela. To v očích účastníků řízení muselo působit tak, že kárně obviněné nejde o řádné zjištění skutkových okolností případu, neboť už si na věc vytvořila vlastní názor.

[114] Až při ústním jednání před kárným soudem kárně obviněná vysvětlila, že toho dne do jednací síně vstupovala s představou o způsobu, kterým jednání povede, aby se držela podstaty sporu, jak bylo rekapitulováno výše v bodě [24]. Zároveň, jak sama uvedla, zahajovala jednání s předpokladem, že bude emočně vypjaté a účastníci řízení jí budou vstupovat do řeči bez vyzvání, v důsledku čehož byla nervózní. Žádnou z těchto skutečností však účastníkům řízení předem nesdělila a ani jim nepředestřela svůj předběžný názor na věc.

[115] Kárný senát si je vědom toho, jak emočně vypjatá jednání v opatrovnických věcech bývají. Zpravidla se jedná o emočně nejnáročnější agendu v justici. Účastníků řízení, tedy rodičů nezletilých dětí, se totiž bytostně dotýká. Mohou být přesvědčeni, že jsou to právě oni, kdo hájí nejlepší zájem svého dítěte, přičemž druhý rodič naopak svým přístupem dítěti škodí. Lze tedy pochopit, že v těchto situacích mohou vzhledem ke komplikovanosti vzájemných vztahů podléhat emocím. Větší zainteresovanost lze pochopit i v případě jejich zástupců. Ti jsou sice právními profesionály, nicméně stále v řízení prosazují zájem svých klientů – rodičů nezletilých dětí.

[116] O to více je důležitá osoba soudce. Ve vztahu není nijak angažován. Je třeba, aby zachoval nadhled, situaci v jednací síni zákonnými prostředky zklidňovat či korigovat a svým klidem a profesionalitou vedl účastníky k tomu, aby jednání probíhalo řádně a aby se, pokud možno, nestácelo k tématům, která nejsou pro rozhodnutí ve věci samé podstatná.

[117] Způsob jednání, který hned od jeho počátku nastavila kárně obviněná, však naopak vedl k tomu, že situace rodičů, která byla u tohoto konkrétního jednání zpočátku klidná, začala gradovat. Kárně obviněné přitom nic nebránilo v tom, aby postupovala tak, jak uvedla při ústním jednání. Pokud chtěla, aby jednání probíhalo plynule a vedlo co nejrychleji k cíli, měla v první řadě účastníkům předestřít svůj předběžný právní názor a vymezit otázky, ohledně kterých bude probíhat dokazování. Kárný senát souhlasí, že provádění důkazu MMS zprávou se v tu chvíli s ohledem na předmět řízení jevílo nadbytečné. I v této situaci však bylo namístě účastníky poučit a klidným tónem jim vysvětlit, co je předmětem řízení a proč pro něj navrhovaný důkazní prostředek není relevantní. To však kárně obviněná neučinila a místo toho se snažila zjednat pořádek hrozbou uložení pořádkové pokuty a odročení jednání.

III.3.B.I Pohružka uložením pořádkové pokuty

[118] Kárně obviněná místo toho, aby se se snažila dosáhnout klidného a věcného průběhu jednání právě jeho věcným a uměřeným vedením, se o to snažila zvyšováním hlasu, křikem a pohružkou pořádkové pokuty. Konkrétně v 29. minutě jednání, kdy v reakci na výrok

zástupkyně otce „jenom abychom to nezapomněli“, kárně obviněná pronesla: „takže proto říkám, chcete udělit pořádkovou pokutu za nemístné, za nemístnou komunikaci se soudem?“. Znovu tak učinila v 52. minutě jednání, tedy v okamžiku, kdy kárně obviněná odmítala, aby byla její slova přetlumočena otci a zástupkyně otce na to pravděpodobně reagovala: *Za váš nemístný smích paní doktorko vám skutečně můžu udělit pořádkovou pokutu. Ze zvukového záznamu však není slyšet žádný smích či hlasitý projev, maximálně povzdech.*

[119] V průběhu kárného řízení několikrát zopakovala, že si za tímto postupem stojí, neboť má za to, že byl vzhledem k chování zástupkyně otce adekvátní.

[120] Pořádkovou pokutu může předseda senátu v souladu s § 53 odst. 1 o. s. ř. uložit tomu, kdo *hrubě ztěžuje postup řízení zejména tím, že se nedostaví bez vážného důvodu k soudu nebo neuposlechne příkazu soudu, nebo kdo ruší pořádek, nebo kdo učinil hrubě urážlivé podání anebo nesplnil povinnosti uvedené v § 294, 295 a 320ab.*

[121] Zákon tedy neumožňuje udělit pořádkovou pokutu za „nemístnou komunikaci se soudem“, jak tvrdí kárně obviněná. Z typově obdobného jednání připadá ze zákonného výčtu v úvahu pouze rušení pořádku či hrubě urážlivé podání.

[122] Dle komentářové literatury má uložení pořádkové pokuty z uvedených důvodů sloužit především jako prostředek ochrany účastníků řízení či jiných osob účastnících se jednání, a nikoliv primárně soudu. Soudní osoby totiž mají být vůči případným invektivám odolné a do jisté míry imunní. Účastníci řízení totiž mohou pod vlivem stresu a emocí snadno sklouznout k nevhodným projevům a nepřekročí-li nejvyšší únosnou mez, soudce by je měl přejít bez hrozby pořádkovou pokutou (Jirsa a kol., op. cit.) To ve své judikatuře potvrzuje i Ústavní soud, dle kterého „*institucím a orgánům, jež reprezentují veřejnou moc státu a v důsledku toho jsou nositeli rozhodnutí, jež občané napadají, přísluší vždy větší dávka tolerance, velkorysosti a nadsledu, než je tomu u jednotlivých občanů, jak o tom svědčí judikatura Evropského soudu pro lidská práva*“ (náleze ze dne 17. 10. 2000, sp. zn. I. ÚS 211/99). K tomu kárný senát poznamenává, že na tomto místě nepovažuje za potřebné zabývat se doktrinárními či judikaturními východisky a přístupy k možnému pojetí přípustné míry kritiky soudní moci (k tomu srov. například Kosař, D.: Kobenter proti Rakousku: Přípustná míra kritiky soudcovského stavu. In: *Přehled rozsudků Evropského soudu pro lidská práva*. Praha: ASPI, ročník X., č. 1, str. 32-41). Zástupkyně otce totiž nepronesla nic, čím by hodnotila nebo dehonestovala přímo osobu kárně obviněné. Vymezovala se pouze vůči způsobu vedení jednání.

[123] Pořádek narušujícím chováním lze rozumět nevěcné a nedůstojné projevy v soudní síni (usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2014, sp. zn. III. ÚS 1771/13), které však nemusí být nutně vulgární. Jako příklad lze uvést opakované vstávání a odmítání usadit se zpět na místo, vykřikování v jednací síni bez vyzvání, odmítání pokračovat v jednání či nevhodný předčasný odchod z jednací síně, například v důsledku nezvládnutí emocí (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 6. 2020, sp. zn. I. ÚS 3357/19, či ze dne 14. 10. 2008, sp. zn. I. ÚS 1993/08).

[124] V případě hrubě urážlivého podání (či chování) Ústavní soud dovozuje, že zákonodárně vědomě volil termín „hrubě urážlivé“, aby naznačil, že právě jen ty výroky, které objektivně dosahují intenzity hrubých urážek, zakládají důvod pro pořádkovou pokutu. Činil tak s vědomím, že jak subjektivní pocity křivdy stěžovatelů, tak i subjektivní vnímání soudců jsou umocňovány okolnostmi souvisejícími s meritem řešené věci (náleze sp. zn. I. ÚS 211/99).

[125] Podle Ústavního soudu by soudy při ukládání pořádkových pokut měly zachovávat zvýšenou zdrženlivost, a to zvláště při projednávání emočně vyhocených kauz, mezi které pravidelně náleží například spory o výživné (usnesení sp. zn. IV. ÚS 3056/15). Tento závěr lze jistě zobecnit na všechny opatrovnické spory. Uložení pořádkové pokuty je namístě tehdy, pokud se osoba dopustí značně vulgárního jednání a takto vyslovený názor vybočí z mezí v demokratické společnosti obecně uznávaných pravidel slušnosti. Tím ztrácí charakter korektního úsudku a jako takový se zpravidla ocitá mimo rámec ústavní ochrany (usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 8. 2000, sp. zn. II. ÚS 76/2000).

[126] Z citované judikatury tedy vyplývá, že pořádková pokuta je krajním opatřením a lze ji uložit jen tam, kde domluva nebo jiné mírnější prostředky nevedly k nápravě. Je tedy patrné, že i jen zvažovat uložení pořádkové pokuty zástupkyni otce při jednání konaném dne 17. 4. 2023 rozhodně nebylo namístě. Zástupkyně otce se ke kárně obviněné rozhodně nechovala nijak vulgárně. Pouze jí několikrát ne zcela vhodně vstoupila do řeči, aniž by to však kárně obviněné jakkoliv bránilo vést jednání, a bez vyzvání pronesla jednu ironickou poznámku, kterou lze označit za nemístnou. Nelze však přehlédnout, v jaké situaci byla vyslovena. Stalo se tak poté, co kárně obviněná nepřiměřeně hrubým způsobem reagovala na důkazní návrh zástupkyně otce (viz bod [112] výše) a poté odmítla protokolovat její vyjádření, aniž by rozhodla o námitce do protokolace. Na chování advokátky coby právní profesionálky vůči soudu jsou jistě kladeny vyšší standardy, které neumožňují omluvit to, co by za daných okolností bylo omluvitelné u účastníka řízení (rozsudek NSS ze dne 7. 10. 2009, čj. 6 Ads 41/2008-67). V nyní řešené věci však zástupkyně otce pouze reagovala na to, jakým způsobem s ní jednala kárně obviněná. Zároveň se v žádném případě nejednalo výrazné překročení norem slušného chování, které by bylo řádným důvodem pro uložení pořádkové pokuty.

[127] Jak však vyplynulo z provedeného dokazování, pro kárně obviněnou byla pohrůžka uložení pořádkové pokuty běžnou formou vedení řízení, aniž by se předtím účastníkům či jejich zástupcům snažila klidně domluvit. Stejně totiž reagovala v jiném řízení při jednání konaném dne 15. 12. 2020 (rekapitulováno v bodě [178] níže, čas 01:48:50), kdy hrozila uložení pořádkové pokuty zástupkyni matky za to, že v jednací síni v zájmu své klientky promluvila, aniž by jí kárně obviněná udělila slovo.

[128] Důstojnost a respekt si soudce nevynutí ukládáním pokut, ale především dobrou znalostí procesních postupů a srozumitelně vedeným jednáním. Někteří zástupci se soudce dokonce mohou snažit vyvést z míry v rámci jejich taktiky vedení sporu (což však není případ zde řešené věci). I v takovém případě by však soudce měl být schopen zachovat chladnou hlavu a nenechat se do sporu vtáhnout. Ojedinelé zvýšení hlasu v jednací síni lze s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem zajisté pochopit, ale jakýkoliv křik či ponižování účastníků ze strany soudce je nepřipustné a nedůstojné.

III.3.B.II Pohrůžka odročením jednání

[129] Kárně obviněná v průběhu řízení v reakci na projevy zástupkyně otce několikrát hrozila také odročením jednání. Poprvé tak učinila již ve 2. minutě v jednání v návaznosti na diskusi o udělování plné moci (podrobněji viz bod [111] výše): *takže jestli se mnou chcete paní doktorko polemizovat, dnešní jednání odročím a počkám si na vrácení opatrovnického spisu*. Znovu tak učinila v 29. minutě jednání slovy *„takže víte co, já vám to odročím, a až se uklidníte, třeba za měsíc“*. V 49. minutě pak: *„paní doktorko, nebudeme polemizovat, nebudeme, nebo to jednání odročím“*.

[130] Obdobně jako v případě pohrůžky uložením pořádkové pokuty je patrné, že se ze strany kárně obviněné jednalo o snahu vynutit si takový průběh jednání, který si představovala. Ani tyto pohrůžky však nebyly přípustné.

[131] Podle § 119 odst. 1 věty první o. s. ř. může být jednání odročeno jen z **důležitých důvodů**, které musí být sděleny. V první řadě se může jednat o odtočení jednání na žádost účastníka řízení či jeho zástupce. Judikatura pojem důležitý důvod v této souvislosti vykládá poměrně přísně jako okolnost, která účastníku zabrání zúčastnit se jednání z objektivních důvodů, případně i okolnost účastníkem zaviněnou, jestliže ji lze považovat za důležitou (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 6. 2001, sp. zn. 21 Cdo 2006/2000).

[132] Důvodem pro odročení jednání na straně soudu pak mohou být například neschopnost dokončit jednání v plánovaném čase (zejm. v případě, má-li soudce na jeden den nařizeno více jednání) nebo potřeba provést další důkazy, která vyšla najevo až při jednání. Může jít i o méně časté situace, jako je například zjištění nedostatku podmínek řízení, zjištění soudce, že by měl být z projednání věci pro svůj vztah k účastníkům či k věci samé vyloučen, vyhlášení usnesení procesní povahy, proti němuž je přípustné odvolání, přičemž v řízení může být pokračováno až po právní moci tohoto usnesení. (srov. Králík, M. a Vašíček, J. In: Lavický, P. a kol. *Občanský soudní řád I. Zákon o rozhodování některých kompetenčních sporů. Praktický komentář*. 2016. Praha, Wolters Kluwer ČR, dostupné v systému ASPI).

[133] Naplnění požadavku zajistit spravedlivou ochranu práv a oprávněných zájmů se prosazuje též požadavkem na rychlost řízení. Odročovat nařízená jednání proto není pravidlem, nýbrž výjimkou z obecného principu, že obecné soudy rozhodují věci zpravidla při jediném jednání (nález Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1784/17). V řízeních ve věcech péče soudu o nezletilé zákon navíc stanoví povinnost rozhodnout s nejvyšším urychlením, tedy zpravidla do 6 měsíců od zahájení řízení podle § 471 odst. 2 zákona o zvláštních řízeních soudních.

[134] Z výše uvedeného je patrné, že ani zákon, ani judikatura nepočítají s tím, že by důvodem pro odročení jednání mohla být sama o sobě snaha o zklidnění emocí osob v jednacím síni či nespokojenost soudkyně s projevy osob v jednacím síni. To samozřejmě nevylučuje možnost odročit z důvodů vypjaté situace tehdy, pokud je reálná naděje, že po vychladnutí emocí budou účastníci schopni na příštím jednání hledat vzájemně akceptovatelné řešení. Odročení jednání však v žádném případě nemůže sloužit jako sankční mechanismus ve vztahu k účastníkům řízení. Za tímto účelem obsahuje občanský soudní řád úpravu pořádkových opatření. I jejich ukládání je však vyhrazeno pouze jako krajní opatření v případě, že mírnější prostředky nevedly k nápravě (ve vztahu k pořádkové pokutě viz bod [126] výše).

[135] Kárně obviněná proto pochybila, pokud při jednání takovouto pohrůžku použila. Odročení jednání oddaluje okamžik rozhodnutí ve věci samé. Závažnosti jednání kárně obviněné přidává i to, že se jednalo o věc opatrovnickou, která je z povahy věci pro účastníky řízení velmi citlivá. V opatrovnických věcech o to více platí zásada, že pozdě poskytnutá spravedlnost se rovná odmítnutá spravedlnost. Vývoj nezletilých dětí probíhá velmi rychle, což může nevratně zasáhnout například do jejich vztahu s jedním z rodičů. Hrozba soudce, že fakticky oddálí rozhodnutí věci, proto představuje významný nátlakový prostředek na účastníky řízení, aby se chovali podle toho, jak si soudce přeje.

[136] Kárně obviněná při ústním jednání uvedla, že svá slova o odročení nemyslela vážně. Toho si však účastníci řízení nemohli být vědomi. Kárný senát po vyslechnutí záznamu

z jednání dospěl k závěru, že význam slov kárně obviněné pro osoby v jednací síni byl skutečně takový, že pokud zástupkyně otce neupustí od svých žádostí o protokolaci, bude jednání odročeno bez toho, aniž by došlo k dohodě o náhradním styku nezletilé s otcem.

III.3.B.III Dílčí závěry ke způsobu vedení jednání kárně obviněnou

[137] Výše popsany způsob vedení jednání kárně obviněnou dle soudu skutečně působí, jako by svého postavení soudkyně zneužívala. Byť kárný senát nepopírá, že úmyslem kárně obviněné mohla být pouze snaha vést řízení k tomu, aby skončilo co nejrychleji, objektivně to na osoby v jednací síni nemohlo působit jinak, než že se jim snažila naznačit, jakou moc nad nimi má. K dosažení svého úmyslu tak volila naprosto nepřijatelné prostředky.

[138] Stejného účelu se přitom dalo dosáhnout legálním postupem. Jak kárně obviněná sama později uvedla, měla účastníkům řízení předejít své myšlenkové pochody a obeznámit je s tím, proč dokazování stran (ne)doručení MMS zprávy s lékařskou zprávou nezletilé otci považuje za nadbytečné. Místo toho však naopak účastníky v důležitosti těchto okolností utvrdila, protože prováděla dokazování ohledně otázky, zda matka MMS zprávu odeslala. Následně ale odmítala k důkazu vyžádat výpisy od operátora k prokázání, zda byla zpráva otci skutečně doručena. Avšak nikoliv z důvodu, že by tato okolnost nebyla pro posouzení návrhu podstatná. I pokud kárně obviněná účastníky řízení nepoučila o svém náhledu na věc na začátku jednání, mohla důkazní návrhy zamítnout pro nadbytečnost a tento svůj postup odůvodnit. Účastníci řízení tak z postupu soudu museli naopak nabýt dojmu, že otázka doručení MMS zprávy je důležitá, a proto zástupkyně otce přirozeně dále trvala na tom, aby byly výpisy od operátora obstarány. Stejně tak místo pohrůzkami udělením pořádkové pokuty či odročením jednání bylo možné například krátké přerušování jednání, pokud by kárně obviněná dospěla k závěru, že v důsledku svého rozrušení či nervozity není schopna v jednání pokračovat.

[139] Kárně obviněná soudu v této souvislosti zaslala obsáhlé vyjádření vyhotovené na její žádost I. N., pracovníci OSPOD ÚMČ Praha 6, která byla přítomna jako kolizní opatrovnice ústnímu jednání konanému 17. 4. 2023 ve věci sp. zn. 0 P 156/2022. Ta stran chování kárně obviněné uvedla, že při jednání nijak nezvyšovala hlas, dokud to nebylo nezbytné, aby byla slyšet. Pokud hlas zvýšila, bylo to úměrně zvýšení hlasu zástupkyně otce a bylo to nutné, aby advokátka otce nepřevzala nejen slovo, ale i řízení jednání. Kárně obviněná se jen vymezovala nevhodnému, nedůstojnému jednání zástupkyně otce a otce vůči soudu, kteří s ní nejednali s náležitým respektem. Zástupkyně otce se konkrétně u jednání o výkonu rozhodnutí podivovala postupu soudu při nutnosti udělení plné moci, dále nařizovala kárně obviněné, aby protokolovala její nevhodné chování vůči ní, ačkoliv ona sama nevhodně komunikovala se soudem, hovořila útočně, položila arogantní otázku soudu, zvyšovala hlas, jednala se soudem direktivně, skákala soudu do řeči. Pokud advokátka projevila lítost soudu, tak to bylo ve chvíli, kdy nedostala od soudu slovo, přičemž po své omluvě chtěla v hovoru pokračovat. Dokonce se zástupkyně otce nahlas pohrdlivě pousmála kárně obviněné, že nechápe zkreslení překladu, a že otec soudu odpověděl jasně.

[140] Takto rekapitulovaný průběh řízení však kárný senát považuje nepravdivý nebo minimálně za velmi tendenční. Je totiž ve významném rozporu s provedeným dokazováním. Je z něj tedy zřejmé, že kolizní opatrovnice nebyla schopna průběh jednání posoudit skutečně objektivně. Zástupkyně otce v průběhu řízení zdaleka nezvyšovala hlas do takové úrovně, jako kárně obviněná. Pouze mluvila důrazně, zatímco u kárně obviněné se jednalo o křik. Zástupkyně otce se vůči kárně obviněné nechovala nedůstojně a nic jí nenařizovala –

pouze setrvala na respektování práv jejího klienta, což je její zákonnou povinností (k tomu dále bod [156] níže). Zvukovému záznamu neodpovídá ani tvrzení, že se zástupkyně otce měla hlasitě smát kárně obviněné za to, že nechápe zkreslení překladu tlumočnickem. Byť to ze zvukového záznamu není patrné, soud nevylučuje, že se zástupkyně otce skutečně pouсмála. O hlasitý smích se však jednat nemohlo, protože ten by byl zaznamenán. Případný úsměv nad celou situací má pak soud v reakci na absurditu jednání kárně obviněné v dané chvíli za přiměřený situaci.

[141] Kárný senát shrnuje, že byť soudci při jednání rozhodně náleží ze strany účastníků řízení respekt, je třeba odmítnout paternalistický přístup kárně obviněné či kolizní opatrovnice, dle kterého je tomu tak vždy a za každé situace, ať už sám vystupuje jakkoliv nevhodně. Naopak, v případě, kdy soudce při jednání zjevně porušuje zákonné povinnosti kladené na výkon jeho funkce, nelze se divit účastníkům či jejich zástupcům, pokud se proti takovému jednání vymezují, pokud to na druhé straně nepřekročí míru přiměřenou okolnostem.

[142] Podle § 80 odst. 1 věty první zákona o soudech a soudcích je soudce *povinen vykonávat svědomitě svou funkci a při výkonu funkce a v občanském životě se zdržet všeho, co by mohlo narušit důstojnost soudcovské funkce nebo ohrozit důvěru v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů. Soudce je povinen podávat oznámení o osobním zájmu, o činnostech, majetku, příjmech a závazcích podle zvláštního právního předpisu.*

[143] Podle § 80 odst. 2 písm. b) a f) je soudce povinen *chovat se tak, aby nezavdal příčinu ke snížení důvěry v soudnictví a důstojnosti soudcovské funkce*, a dbát svým chováním na to, aby jeho *nestrannost nebyla důvodně zpochybňována*.

[144] Dále je soudce podle odst. 3 písm. a) téhož ustanovení povinen při své rozhodovací činnosti poskytnout každému účastníku řízení nebo straně soudního řízení anebo jejich zástupcům **plnou možnost k uplatnění jejich práv**.

[145] Ústavní soud obecně k § 80 zákona o soudech a soudcích uvádí, že *při posuzování nejen nezávislosti a nestrannosti, ale i morální kvalifikace soudce nelze odhlédnout od jevové stránky věci, kdy je za validní kritérium považováno i tzv. zdání morální kompetentnosti u třetích osob, neboť i tento aspekt je důležitý k zaručení důvěry v soudní rozhodování. I když třeba ve skutečnosti není dán reálný důvod k pochybnostem o morální způsobilosti soudce k výkonu funkce, nelze přehlížet případné kolektivní přesvědčení, že takový důvod existuje. Jedná se o obecnou zásadu, mnohdy zdůrazňovanou i v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva, podle které spravedlnost musí být nejen vykonávána, ale musí být i vidět, že vykonávána je (nález Ústavního soudu ze dne 5. 3. 2009, sp. zn. I. ÚS 515/06).*

[146] Důstojnost soudcovské funkce spočívá i v tom, jakým způsobem vede soudní jednání. Tedy jestli zachová nad věcí nadhled i v emočně vypjatých situacích a nenechá se vtáhnout do sporu účastníků řízení, či ho dokonce sám svým vystupováním nezpůsobí. Okolnosti projednávané věci mohou v soudci nepochybně vyvolat silné emoce, a to nejen v řízeních opatrovnických, ale i v mnoha dalších. Jeho povinností však je tyto emoce překonat a nadále vystupovat nestranně, což je obtížné, ale je to součást soudcovy profesionality (Zemanová, D. *Zákon o soudech a soudcích*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 126).

[147] Soudce se nemá nechat vyprovokovat nevhodnými projevy osob v jednací síni k neadekvátní reakci. Kárný soud se ztotožňuje se závěry, že „jakkoli takové situace mohou být subjektivně velmi nepříjemné, soudce by se neměl uchýlovat k ‚odplatě‘ v podobě obdobně

*nepřátelských aktů či komentářů. Pořádková opatření by měla být užívána pouze v případě, kdy je to nezbytné k udržení autority soudu a řádnému průběhu řízení. [...] Soudce by dále měl mít na paměti, že smyslem jeho práce je spravedlivé rozhodování sporů či řešení jiných věcí, které jsou soudu předloženy, nikoli hodnocení osob účastníků a jejich motivů (pokud to zákon nevyžaduje, např. v trestních věcech), samoučelné poučování či vyjadřování názorů na různé věci nesouvisející s předmětem řízení, popř. jiné projevy „ostrovtipu“. V tom by se měla projevovat ona zdrženlivost a věcnost jak v komunikaci s účastníky, tak při vedení soudního jednání či při odůvodňování rozhodnutí.“ Věcí profesní etiky soudce je i vyvarování se upadnutí do všeobecné skepse, negativismu či dokonce vyhoření: „Soudce by měl být schopen známky svého vyhoření včas vypořizovat a aktivně mu vzdorovat volbou správného pracovního režimu, dostatečnou relaxací, popř. i pomocí příslušných odborníků“ (Angyalossy, P., Havelec, R. a kol. *Etický kodex soudce*, 2020, str. 12 a 13).*

[148] Soudce je povinen poskytnout účastníkům řízení v plné míře možnost k uplatnění jejich práv. To spočívá ve vedení jednání takovým způsobem, ve kterém účastníci řízení nebudou mít obavu vyjádřit se k věci samé. Jedná-li se o názory relevantní pro předmět či průběh řízení, mělo by na jejich vyslechnutí soudci záležet, jelikož i na základě stanovisek stran následně formuje své rozhodnutí. Tato povinnost soudce zajisté zahrnuje také možnost vznést námitku proti protokolaci, která bude zaprotokolována a bude o ní rozhodnuto. Dále i možnost účastníků, aby se k projednávané věci mohli dostatečně vyjádřit. Pokud soudce vytváří takovou atmosféru v jednací síni, aby se účastníci řízení či jejich zástupci báli cokoliv říci, kromě toho, co si přeje soudce, zjevně se těmto svým povinnostem zpronevěřuje.

[149] Při projevu soudce v jednací síni je dále důležité, aby účastníci řízení nemohli mít pocit, že soudce některému z nich straní. Bez významu totiž není ani to, že zvyšování hlasu soudcem při jednání či okřikování účastníků řízení ve snaze zajistit průběh jednání může s ohledem na intenzitu takového chování způsobit založit pochybnosti o nepodjatosti soudce. „Je to především soudce, který má dbát o to, aby jednání soudu probíhalo důstojně a nerušeně. Přestože nepochybně i soudce je člověk z „masa a kostí“, se svými radostmi i starostmi, rozumem i citem, musí vždy usilovat o to, aby jeho chování a vystupování bylo v rovnováze, aby obsah a formu svých projevů, a zejména své emoce, zvládal a neprojevoval je způsobem, který objektivně nejen účastníkům řízení, ale jakémukoliv vnějšmu pozorovateli přinese pochybnosti o jeho nepodjatosti, a tedy o nestrannosti soudu.“ (usnesení NSS ze dne 13. 12. 2018, čj. Nao 164/2018-64).

[150] To mohl být v nyní řešené věci případ otce nezletilé. Z průběhu řízení je patrné, že kárně obviněná se po většinu jednání projevovala nevhodně pouze ve vztahu k jeho zástupkyni, případně k němu samotnému v souvislosti s otázkou tlumočení. Na konci jednání se však kárně obviněná vyjádřila nevhodně i na adresu matky a její právní zástupkyně, a to ironickou poznámkou „nejdříve počkáme, jestli ten styk se zrealizuje, nebo jestli nezletilá náhodou zase neonemocní, a k té realizaci nedojde, jo?“ Celkově však lze uzavřít, že po většinu jednání byly nevhodné výroky adresovány straně otce, který proto mohl nabýt dojmu, že soudkyně z nějakého důvodu straní matce. Tímto chováním proto kárně obviněná nedostala své povinnosti chovat se tak, aby její nestrannost nebyla důvodně zpochybňována.

[151] Celkově lze říci, že kárně obviněná při jednání vytvářela atmosféru strachu. Zástupkyně otce v důsledku popsaného jednání kárně obviněné ustoupila od obhajování svých procesních návrhů v obavě před pořádkovou pokutou či odročením jednání, čímž bylo znemožněno plné uplatnění procesních práv jejího klienta – otce nezletilé. Atmosféře strachu dále přispěla kárně obviněná i v okamžiku, kdy zástupkyně otce vyjádřila lítost nad

tím, že jí kárně obviněná osočila ze znevažování soudu. V tu chvíli kárně obviněná reagovala tím, že jí neudělila slovo, tak nemá žádnou lítost vyjadřovat.

[152] Kárný soud si je vědom na jedné straně oprávněného požadavku na soudce, aby rozhodovali co nejrychleji. Čas ale nesmí získávat krácením práv účastníků řízení. Tedy například tím, že bude účastníky jednání bez relevantního důvodu přerušovat, případně jim neumožní podat vyjádření či uplatnit svá další procesní práva.

[153] Takový postup kárně obviněné byl patrný zejména v okamžiku, kdy se otec nezletilý snažil porozumět jednání soudu a žádal o to, aby mu tlumočník mohl přetlumočit relativně dlouhý projev kárně obviněné. Ta však otce i tlumočníka přerušila se závěrem, že tlumočník tlumočil chybně a otec říká něco jiného, aniž pro to měla jakýkoliv podklad a usoudila tak pouze z tónu hlasu otce. Ze záznamu z jednání však vyplývá, že otec se žádného neuctivého jednání vůči soudu nedopouštěl. Jeho francouzská vyjádření byla naprosto korektní, skutečně se pouze domáhal svého práva na to, aby mu byl projev soudkyně přetlumočen do francouzštiny.

[154] Podle § 80 odst. 6 zákona o soudech a soudcích je dále soudce povinen zachovávat náležitou úctu mimo jiné k účastníkům soudního řízení a jiným osobám vykonávajícím právníká povolání. Ve vztahu k zástupcům účastníků soudního řízení je povinen se zdržet projevů sympatií, náklonnosti nebo negativních postojů. Má se k nim tedy chovat slušně, adekvátně, s respektem k jejich procesnímu postavení a jejich roli, kterou je hájení zájmů jejich klientů. To jsou v opatrovnickém řízení rodiče nezletilých dětí, jejichž subjektivní pohled na věc zástupci soudu tlumočí.

[155] Pokud jde o advokáty, jako zástupce účastníků, kárně obviněné lze přisvědčit v tom, že jejich úkolem má být i snaha o vedení svých klientů k mimosoudní dohodě a jejich případné usměrnění. Do určité míry tedy také mají být nezávislými subjekty, které nejsou ve sporu osobně zaujatí. Jejich primární rolí však zůstává ochrana práv účastníků řízení, která jim nemůže být vytýkána.

[156] Podle § 16 odst. 1 věty první zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, *advokát je povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny. Pokyny klienta však není vázán, jsou-li v rozporu s právním nebo stavovským předpisem; o tom je advokát povinen klienta přiměřeně poučit.* Je to tedy klient, který určuje, jak má advokát v řízení postupovat, pokud se nejedná o pokyny v rozporu s právním nebo stavovským předpisem, kterými advokát vázán není. I objektivně nerozumné pokyny jsou však často pokyny zákonnými a advokát podle nich musí postupovat, což následně musí soudce respektovat.

[157] Kárný senát připouští, že motivem kárně obviněné skutečně mohla být z části snaha o zklidnění situace v jednací síni. Z její výpovědi však vyplynulo, že již do jednací síně vstupovala s jasným názorem na to, jakým způsobem s ní bude zástupkyně otce komunikovat. Jednalo se přitom o způsob, který kárně obviněná považovala za nevhodný, což dávala zástupkyni při každé příležitosti najevo. Je však otázkou, zda takovýto postup vůbec mohl přispět ke zklidnění situace v jednací síni, nebo zda se jednalo spíše o formu satisfakce kárně obviněné za to, že si zástupkyně otce dovoluje rozporovat její procesní postupy a způsob vedení řízení.

[158] Jednání kárně obviněné bylo ve svém důsledku způsobilé ohrozit důvěru nejen v osobu soudkyně, ale i v celou justici jako takovou. Pro část osob, která přichází do jednací síně, je to totiž poprvé a naposled, co se se soudní mocí setkají. Pokud si o ní tedy odnáší

takovou představu, jako někteří z účastníků z jednání vedeného kárně obviněnou, je to schopno otrást s jejich celkovou důvěrou v justici.

[159] Kárně obviněná se ke svému postupu v řízení vyjádřila tak, že kárným návrhem je jí vytýkáno, že svým jednáním ohrozila spravedlivé posouzení věci. Odvolací soud však v usnesení čj. 18 Co 211/2023-1072, kterým potvrdil usnesení OS pro Prahu 6, čj. 0 P 456/2022-kus-147, kterým byl návrh otce na nařízení výkonu rozhodnutí zamítnut (viz bod [89] výše), konstatoval, že řízení bylo vyvoláno obstrukčním jednáním obou účastníků. MS v Praze usnesení označil za věcně správné a neuvedl, že by kárně obviněné při provádění dokazování postupovala nesprávně, byť měl k dispozici zvukový záznam i protokol z jednání.

[160] V závěru usnesení MS v Praze čj. 18 Co 211/2023-1072 je uvedeno následující: *„O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o. s. ř. a contrario. Otec, jehož odvolání bylo neúspěšné, by měl zásadně povinnost nahradit náklady, které v této fázi řízení vznikly ostatním účastníkům. Odvolací soud však podle § 150 o. s. ř. zvláště přihlédl ke skutečnosti, že zahájení i vedení tohoto řízení o výkonu rozhodnutí zavinili oba rodiče extrémně nekonstruktivním vzájemným jednáním v situaci, která vznikla v souvislosti s onemocněním nezletilé v období předpokládaného styku.“*

[161] Z uvedeného tedy skutečně plyne, že odvolací soud považoval řízení za zbytečné, nicméně v důsledku chování obou rodičů. Nijak však nehodnotil či dokonce nepotvrdil postup kárně obviněné během jednání.

[162] Kárně obviněná také až při ústním jednání uvedla, že se k ní zástupkyně otce nevhodně vyjadřovala již v minulosti. Konkrétní příklad z opatrovnického spisu však nebyla schopna uvést. Pouze dodala, že věděla, že jednání nebude probíhat tak, že udělí slovo jedné straně, ta odpoví a pak udělí slovo jinému. Obsáhleji se vyjadřovala naopak pouze k nevhodnému chování ze strany otce nezletilé, kterému musela čelit na ústních jednáních následujících po rozhodném dni. Jak již však kárný senát uvedl výše, k pozdějšímu chování zejména otce nezletilé mohl zavdat příčinu právě přístup kárně obviněné na jednání konaném dne 17. 4. 2023.

[163] S ohledem na výše uvedené soud shledal obhajobu kárně obviněné nedůvodnou a dospěl k závěru, že při nevhodné komunikaci se zástupkyní otce nezletilé jednala v rozporu s povinnostmi soudkyně vyplývajícími z § 80 odst. 1, § 80 odst. 2 písm. b), f), § 80 odst. 3 písm. a) a § 80 odst. 6 zákona o soudech a soudcích.

III.4 Osobní spis kárně obviněné, její hodnocení

[164] Z osobního spisu plyne, že kárně obviněná absolvovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v roce 1997. Následně pracovala jako advokátní koncipientka a později byla samostatná advokátka. Od 18. 8. 2010 byla soudkyní OS pro Prahu 3. Od 1. 5. 2018 byla dočasně přidělena k OS pro Prahu 6, kam byla s účinností od 1. 11. 2018 přeložena.

[165] V souvislosti s přeložením vypracoval tehdejší předseda OS pro Prahu 6 pracovní hodnocení kárně obviněné. Uvedl, že se od počátku dočasného přidělení snažila s velkým nasazením řešit zejména kauzy starších časových řad a ocenil její zaujetí pro vyřizovanou agendu. Dodal, že na ni byla podána stížnost, toho času dosud v šetření. Týkala se namítaného nevhodného chování, v němž matka jako účastnice řízení spíše namítala, že soudkyně oslyšela některé její obranné argumenty.

III.4.A Výtky

[166] První výtka byla kárně obviněné udělena předsedou OS pro Prahu 3 dne 22. 3. 2018, sp. zn. 51 Spr 41/2018, za chování v rozporu se zásadami soudcovské etiky. Konkrétně, že se při pěti jednáních v opatrovnické věci, které proběhly v rozmezí od 14. 12. 2016 do 9. 10. 2017, při jednání s účastníky řízení chovala nepřipustně. Pronášela věty s náznaky výhrůžek a zastrašování, podsouvala názory a své závěry účastníkům a znalkyni při výslechu, nekriticky předjímalá pravdivost tvrzení matky, nemístně poučovala, doporučovala a hodnotila postupy otce ve vztahu k dítěti, používala nevhodné slovní obraty a výroky a nevhodně reagovala a nepřiměřeně zvyšovala hlas až křičela, používala výhrůžný tón, často za bouchání do stolu rukou či tužkou, s přehnaně autoritativním způsobem přednesu.

[167] Předseda OS pro Prahu 3 tehdy uvedl, že vytýkané jednání se svou povahou blíží kárnému provinění. Zhodnotil však sebekritický postoj kárně obviněné, která při ústním projednání uznala své pochybení, a současně, že se jednalo o ojedinělý případ, jehož opakování během následujících několika měsíců nezaznamenal.

[168] Další výtka byla kárně obviněné udělena předsedou OS pro Prahu 6 dne 23. 8. 2022, sp. zn. 32 St 12/2022, za to, že na standardně uplatněnou námitku účastníka v průběhu řízení reagovala neslušně a křikem. Konkrétně po odpovědi matky, že s otcem dítěte před otěhotněním nežila a nevedla společnou domácnost, uvedla, že se jedná o „zásadní chybu, ... *kdy si matka před otěhotněním neověří otce svých dětí a pustí se do plození potomků*“. Když následně zástupce matky kárně obviněnou požádal, aby se neptala na věci nesouvisející s předmětem řízení, reagovala na to bezdůvodným křikem mimo jiné se slovy, že matka osočuje otce společných dětí, že nemá hygienické podmínky a vymýšlí si, že jí vadí, že spí s dětmi v posteli. Předseda soudu ve výtce uvedl, že je nevhodné na účastníky řízení a jejich zástupce neúměrně zvyšovat hlas a vynášet hodnotící soudy životních milníků účastníků.

[169] Kárně obviněná při převzetí výtky uvedla, že s ní nesouhlasí a že s ohledem na způsob podání stížnosti se obrátí na Českou advokátní komoru se stížností na advokáta.

[170] Třetí výtku udělil předseda OS pro Prahu 6 dne 8. 2. 2023, sp. zn. 32 St 16/2022, za to, že kárně obviněná nepřipustným způsobem podmínila rozhodnutí o zrušení předběžného opatření zpětvzetím návrhu na změnu úpravy poměrů nezletilého. Kárně obviněná usnesením ze dne 31. 3. 2022, čj. 0 Nc 18004/2022-17, nařídila dle § 452 z. ř. s. předběžné opatření, kterým byl nezletilý umístěn na tři měsíce do FOD Klokánek. Ze zvukového záznamu z pohovoru s nezletilým ze dne 14. 6. 2022 se podává, že spojila rozhodnutí o zrušení uvedeného předběžného opatření se zpětvzetím návrhu matky na změnu úpravy poměrů tak, že o zrušení předběžného opatření nebude rozhodováno dříve, než dojde ke zpětvzetí návrhu ve věci samé.

[171] Pro dokreslení kárný soud uvádí, že matka nezletilého v téže věci podala podnět veřejnému ochránci práv, který ve zprávě ze dne 11. 5. 2023, čj. KVOP-17823/2023 shledal, že stížnost matky, na jejímž základě byla kárně obviněné udělena výtka, měla být shledána důvodnou i v části týkající se komunikace s nezletilým. Uvedl, že kárně obviněná s nezletilým hovořila nepřiměřeně jeho věku, vyvíjela na něj nátlak, snažila se jej manipulovat a přenášet na něj odpovědnost za situaci, která je výsledkem komplikovaného rodičovského sporu. Vedení MS v Praze i OS pro Prahu 6 však setrvalo pouze na závěrech o nevhodném chování kárně obviněné ve vztahu k matce nezletilého.

[172] K poslední výtce kárně obviněná při jednání uvedla, že lituje, že se proti ní nebránila správní žalobou. Místopředsedkyně MS v Praze si totiž nevyžádala opatrovnický spis a nevěděla proto, o čem kárně obviněná hovořila. Zpětvzetí návrhu se netýkalo návrhu ve věci samé, ale návrhu podaného v reakci na to, že umístila nezletilého do Klokánku. Kvůli tlaku matky nezletilého na všechny instituce, které se stížností zabývaly, už z toho však byla unavená a nechtěla řešit další spor.

III.4.B Stížnosti

[173] Jak vyplývá z přehledu předloženého kárným navrhovatelem, na kárně obviněnou bylo v průběhu působení na OS pro Prahu 6 podáno celkem dvacet stížností na nevhodné chování, v několika případech ve spojení se stížností na průtahy v řízení. Sedm z nich bylo posouzeno jako důvodných či částečně důvodných (pokud pouze částečně, tak ve vztahu k nevhodnému chování se vždy jednalo o důvodnou část stížnosti).

[174] Na základě dvou (částečně) důvodných stížností byly kárně obviněné uděleny výtky ze dne 23. 8. 2022 a 8. 2. 2023. S ohledem na výtky (které jsou pravomocným správním rozhodnutím a kárný senát z jejich obsahu proto vychází, viz bod [58] výše), které byly kárně obviněné uloženy za obdobné jednání, neprováděl kárný senát k důkazu všech sedm stížnostních spisů, ale pouze poslední dva z nich, které nebyly kryty výtkou či kárným návrhem (a zároveň byly v době podání kárného návrhu vyřízeny). To postačí pro posouzení, zda kárným návrhem vytýkané jednání představovalo setrvalé jednání kárně obviněné, nebo jen ojedinělý exces.

[175] Kárný navrhovatel uvedl, že se jedná o naprosto nestandardní počet stížností na nevhodné chování soudce opatrovnického úseku.

[176] V této souvislosti soud také provedl k důkazu kárným navrhovatelem předložený předávací protokol instalace 19AMUSZ0815, 816, 818 od společnosti AV MEDIA, a.s., o instalaci systému elektronizace jednací síně do jednacích síní 2-317, 3-324, 3-301, 3-322, podepsaný dne 4. 9. 2020. Z něj soud zjišťuje, že do uvedených jednacích síní bylo k tomuto datu nainstalováno nahrávací zařízení. To je podstatné proto, že do uvedeného data nebyly stížnosti na nevhodné chování kárně obviněné shledávány důvodnými často právě s odkazem na chybějící zvukový záznam z jednání. Respektive bylo uváděno, že si vedení soudu vyžádalo vyjádření kárně obviněné i účastníků, ale vzhledem k neexistenci nahrávacího zařízení nebylo možno situaci nezávisle posoudit.

[177] V případě stížnosti ze dne 29. 12. 2020, sp. zn. 32 St 1/2021, stěžovatelka (právní zástupkyně matky) v části, v níž byla stížnost shledána důvodnou, kárně obviněné vytýkala neustálé zvyšování hlasu až křik a agresi a hrozbu pořádkovou pokutou. Vůči zástupkyni matky měla kárně obviněná pronést následující výroky: „já už toho vašeho jednání mám plný zuby...“, „ještě jednou a dostanete pořádkovou pokutu. Ještě jednou! To vám tedy garantuju...“, „Vánoční svátky si od vás kazit nenechám!“, „Já už toho mám dost“, „Ticho!“ a „Nazdar!“.

[178] Ze zvukového záznamu z jednání ze dne 15. 12. 2020 soud zjistil například následující nevhodné výroky ze strany kárně obviněné:

[probíhá účastnický výslech matky]

Soudkyně (01:21:26): Takže další dotaz. Já už se s tím nebudu zabývat. Je půl třetí, já dneska potřebuji vyslechnout otce. Jestli otce dneska nevyslechnu, odročím to na únor a ten znalec bude až v létě. (podrážděně)

Právní zástupkyně matky: já tomu rozumím ale to je jako důležitý...

Soudkyně (01:21:39): já chápu, že to je důležitý. Může to říct matka i v rámci toho vyšetření. Takže paní doktorko, vopravdu, už kolik těch dotazů ještě máte.

Právní zástupkyně matky: Mám ještě pár dotazů.

Soudkyně (01:21:47): Kolik to je pár dotazů? Tak mi řekněte

Právní zástupkyně matky: nevím, nemám to spočítáno.

Soudkyně (01:21:50): Tak to spočítejte.

Právní zástupkyně matky: ne, nebudu. Nemůžete na mě činit nátlak, jak budu klást dotazy.

Soudkyně (01:21:55): takže paní doktorko, tři poslední dotazy

Právní zástupkyně matky: ne, to...

Soudkyně (01:21:59): Ne! Ano! ne žádný ne, paní doktorko, to já tady vedu jednání

Právní zástupkyně matky: já tomu rozumím, ale v tom případě já dávám námitku proti tomu...

Soudkyně (01:22:06): dobře dejte námitku, já vám jenom říkám, že z časových důvodů máte už jenom další tři dotazy, jelikož mi odmítáte sdělit, kolik těch dotazů máte, já si to zaprotokoluju paní doktorko (zvýšený hlas až křik)

Právní zástupkyně matky: je jako nezbytně nutné zjistit...

Soudkyně (01:22:18): Paní doktorko, já jsem vám neudělila slovo (křik), já si to teď zaprotokoluju, mlčte.

[následuje protokolace]

Soudkyně (01:23:05): Tak, paní doktorko, povídejte, tři poslední dotazy.

Právní zástupkyně matky: ještě prosím zaprotokolujte to, že jsem říkala, že pro zjištění skutkového děje je důležitý, aby ta výpověď byla úplná ohledně vztahu otce a...

[soudkyně ji přeruší a diktuje do protokolu]

Soudkyně (01:23:27): pokračujte, poslední dotazy, odmítám se s váma, prodlužujete to akorát zbytečně, paní doktorko, zbytečně! Můžu vám nařídit jednání na 29. 12., můžeme se tady mezi svátkama klidně sejít.

[právní zástupkyně matky pokračuje v kladení dotazů, účastnický výslech matky pokračuje, dále se řeší, že si otec u jednoho ze setkání s nezletilou všiml, že má vyražený zub. Matka odpovídá, že zub byl vypadlý, což odpovídá věku nezletilé, a pod ním rostl zub nový]

Soudkyně (01:44:22): Takže prosimvás, opravdu už toho začínám mít dost paní doktorko, tydlency otázky já vám připouštět nebudu. Jestliže teda to tak mělo být... Nebudeme tady ještě chodit k zubařce, aby vona nám řekla, jestli ten byl zub vyraženej, nebo jestli tam rostl další. Opravdu tady na to...

[matka se snaží něco říct]

Soudkyně (01:44:41): Ticho!

[snaží se mluvit právní zástupkyně otce, omlouvá se, soudkyně na to nereaguje a začne diktovat do protokolu, že otázku nepřipouští]

Soudkyně (01:44:53): Nazdar. Další!

[účastnický výslech matky pokračuje]

Právní zástupkyně otce (01:48:24): u minulého jednání jste prostřednictvím své paní právní zástupkyně informovala soud o tom, že jste na otce podala trestní oznámení. Už jste vypovídala na policii?

Právní zástupkyně matky (01:48:40): neodpovídejte na to (normálním tónem)

Soudkyně (01:48:42): tak a dost, takže já už toho mám dost paní doktorko

Právní zástupkyně matky: ale to je otázka...

Soudkyně (01:48:47): Já toho mám dost, já toho mám dost, já tady vedu jednání

Právní zástupkyně matky: tomu rozumím, ale

Soudkyně (01:48:50): Já (křiv a bouchnutí do stolu), paní doktorko, ještě jednou a dostanete pořádkovou pokutu, ještě jednou, to vám teda garantuju (křičí)

[následuje protokolace]

Soudkyně (01:49:27): takže, byla jste na policii vypovídat nebo ne? Na právní zástupkyni se nedívejte. Byla jste vypovídat, nebo ne?

[pokračuje účastnický výslech matky, odpovídá soudkyni, že jednou vypovídat byla. Po dalších otázkách následně přistoupeno k účastnickému výslechu otce. Ten je následně z časových důvodů přerušen s tím, že bude dokončen v odročeném jednání. Soudkyně hledá datum, na kdy jednání odročí]

Soudkyně (02:42:39): vánoční svátky si teda od vás kazit nenechám, sejdeme se tady 5. 1. (klidně)

[179] V případě stížnosti ze dne 25. 3. 2021, sp. zn. 32 St 14/2021 vytýkala matka nezletilého, o jejíhož péči bylo rozhodováno, kárně obviněné nevhodné chování celkem u 6 jednání v letech 2018-2021. Stížnost byla shledána důvodnou ve vztahu k ústnímu jednání konanému 15. 12. 2020, které bylo nařízeno v řízení o návrhu otce na výkon rozhodnutí

(zmařených styků s nezletilými dětmi). Ze záznamu z jednání vyplývají následující nevhodné výroky kárně obviněné:

Právní zástupkyně otce (00:04:09): tady se bavíme o předání, kde matka původně nepředala syna, neměl žádnou nemoc, její tvrzení, které je uvedeno ve vyjádření, tak my rozporujeme, není pravdivé, matka nenabídla otci žádný návrh, žádnou náhradu, byť to tedy tvrdí, ale ničím to nedokládá, hlavně teda jde o to poukázat na tu situaci, která se nesmírně zhoršuje, my tady obtěžujeme soud, kdy tedy před rokem...

Soudkyně (00:04:38): To teda obtěžujete, před Vánocema...

Právní zástupkyně otce: obtěžujeme, jako protože my bychom rádi to vyřešili dohodou...

[pokračuje v přednesu, soudkyně ji přerušuje]

Soudkyně (00:05:50): takže paní doktorko, já na vás mám maximálně jednu hodinu, maximálně jednu hodinu, pak rozhodnu ve věci, to je jedna záležitost, nebudu si před Vánocema prostě tady kazit svátky, fakt ne, jo (důrazně),

[jednání pokračuje, účastníci odpovídají na otázky soudu]

Soudkyně (00:12:53): Já tomu rozumím paní doktorko, ale jestli podáváte návrh na výkon rozhodnutí, a já opakuji, že podávání návrhu na výkon rozhodnutí situaci v rodině rozhodně nezlepší. A domnívám se, že za situace (křičí, až jí přeskakuje hlas), kdy k nepředání došlo před rokem, a vy podáváte návrh až po roce, je otázkou, jestli vůbec takové i hypotetické projednání věci a uložení povinnosti matky, je výchovné, paní doktorko. Výchovné je potud, pokud matka nepředá dítě, nedohodou se na náhradním termínu a otec podá návrh na výkon rozhodnutí. Ale ne že otec bude podávat návrh na výkon rozhodnutí po roce, aby tady bylo něco, aby matka byla potrestána. (celé zvýšeným hlasem)

[probíhá debata k tomu, zda matka nabídla otci náhradní termín styku a zda ten na to reagoval]

Soudkyně (00:18:05): Byl náhradní termín? Ne. Nebyl jo. A proč (naštvaně).

Matka: byla nemoc dítěte a on byl tak vykořeněný...

Soudkyně (00:18:12): ale nemoc dítěte to vůbec neomlouvá, paní Šimková, vy asi nechápete podstatu úpravy styku, takže jestliže mám pochybnosti o prvním, s ohledem na odstup času, tak u druhého, jestli mi neprokážete, že byl nahrazen termín, že jste měla vůli ten termín nahradit, tak v případě druhého bude ten návrh odůvodněný.

Právní zástupkyně otce: paní předsedkyně, jestli vám můžu vysvětlit...

Soudkyně (00:18:41): je zcela normální (křičí), jestliže dítě onemocní, je to objektivní záležitost, která se má nahradit

[diskutují ohledně nemoci nezletilého, zda se styk vážně nemohl uskutečnit, zda a jak se pokoušeli domluvit na náhradním termínu]

Soudkyně (00:21:25): takže jestliže dítě bude převozu schopné, nebude mít žádné horečky, přičemž ty horečky budou prokazatelné, tak já nevidím důvod, proč by nemohl otec pečovat o nemocné dítě, v rámci svého styku. To mi řekněte, jestli je takhle ustálená judikatura. Není pane doktore, tak proč proboha jste tady u mě po roce znovu! (křičí) V jedné fázi s návrhem

na výkon rozhodnutí, a pak budu projednávat změnu poměrů. Jako máte tohle zapotřebí? Máte tohle zapotřebí? Jako asi ne (pořád křičí). A vy jste asi nepochopili, že v rámci předchozího jednání, co jsem vám říkala. Že vás tady minimálně dva roky nechci vidět a za tím účelem jsem vám ani nedala k náhradě znalecké zkoumání, takže vážení, to znalecké zkoumání dám znovu, a bude to k úhradě (stále zvýšeným hlasem). A budu rozhodovat přesně podle znaleckého posudku, protože nejsem psycholog! (přeskakuje jí hlas). Takže se na mě paní Šimková moc nedívejte.

Právní zástupkyně otce (00:29:28): paní předsedkyně...

Soudkyně (00:22:30): Mám toho dost...

[soudkyně sdělí matce, že nepřišla na jiný soudní rok, její právní zástupce argumentuje o tom, že jí nebylo doručeno, takže o tom nevěděla]

Soudkyně (00:22:46): Jak to, že neměla doručeno? Dyť já tady mám doručení pane doktore (směje se)

Právní zástupce matky: ona se přihlásila do schránky jedenáctého...

Soudkyně (00:22:53): To je jedno, kdy se přihlásila (stále se směje), je doručeno fikcí desátým dnem pane doktore, moc dobře to víte, takže jestliže si někdo nepřivezme včas, je mi to jedno

[následuje přednes návrhu, právní zástupce matky se vyjadřuje, poté probíhá dokazování a účastnické výslechy, právní zástupkyně otce klade otázky matce]

Soudkyně (01:15:23): Ale paní doktorko tady se rodiče nějakým způsobem na tom dohadovali, tak proč, když najednou to prostě potom nebude

Právní zástupkyně otce (čte SMS komunikaci): 12. 12. chci nahrazovat to samé nic jako ty

Soudkyně (01:15:34): Dost paní doktorko, dost, už mě z toho bolí hlava, už dost! (křičí a bouchne do stolu)

Právní zástupkyně otce: otec ten termín nevěděl

Soudkyně (01:15:44): už mě to nebaví! (2x tleskne)

[následně diktuje do protokolu, že právní zástupkyně otce útočí na matku a situace se stává v jednacím sále nepřehledná, musí zasahovat soudkyně, právní zástupkyně otce má pak další dotaz na matku, matka s pláčem odpovídá]

Soudkyně (01:17:13): ale já to tady prostě nemám pane doktore. (dále čte SMS komunikaci). Všechny termíny, které nabízíš, jsou nesmyslné, už jsem ti psala, jsme pryč od 5. ráno do 11. 12. a také jsem ti už nabízela ať si to nahradíš ten další týden. To znamená, abychom se orientovali [...] tak jaká je komunikace k 16. Pak to přeci probíhalo, 10. 12. otec psal, tedy od 15. do 17. O čem se tady furt dopřec bavíme paní doktorko!

Právní zástupkyně otce: ano bavíme, protože kdyby otec měl...

Soudkyně (001:17:56): ale já už toho mám dost, to jsme tady jak ve škole, žalobníčení, sakra! (křičí)

Právní zástupkyně otce: ne to ne, paní předsedkyně, to přece o tomhle vůbec není, tady jde o to, a já myslím, že to dokládá prostě i výslech matky, že ona není schopná jako se jednoznačně vyjádřit, kdyby napsala vem si ho od tehdy a tehdy, tak vůbec to tady neřešíme ale protože otec na svý...

Soudkyně (01:18:19): jsem ti už nabízela ať si ho nahradíš ten další týden (čte SMS komunikaci), tak ježišikriste paní doktorko, tak jsme snad dospělí jsme snad svéprávní. Pokud to matka napíše, tak bych jenom odpověděla OK, mám nezletilého do 17. 12. Každá další korespondence je zbytečná. To je jenom to že jeden nebo druhý se chtějí se nachytat to že někdo řekne, že to bude jinak! (rozčileně). Já bych to debatou 25. 11. prostě uzavřela. Přesto probíhá další nesmyslná komunikace mezi rodičema, tedy se začínají osočovat. Už toho mám fakt dost paní doktorko. Takže jestli nemáte nějaký konkrétní relevantní dotaz tak já tu debatu ukončuju. Otec 25. 11. věděl, že si to může nahradit v tom následujícím termínu. Že si to potom rozmyslel a byl někde pracovně nemůže být k tíži matky (křičí). Tím to ukončuju pane doktore a už se tady nebudu o tom bavit.

Právní zástupkyně otce: můžu se jenom podívat, můžete mi to ukázat, čím argumentujete, já to nevidím...

Soudkyně (01:19:29). Ano. A také jsem ti už nabízela, ať si to nahradíš ten další týden (rázně čte). 25. 11. (přeskočí jí hlas). Otec od 25. 11. tedy věděl, že si to bude nahrazovat v tom dalším týdnu. A ty další SMS které pokračovaly se otec jenom v tom potvrzoval a jenom zase podněcoval to, že se budou mezi sebou vzájemně dohadovat. A už toho mám dost paní doktorko. Už toho mám opravdu dost. (třískne spisem) Celé to řízení paní doktorko je zbytečné. Celé je zbytečné. A jestli si myslíte že to pomůže řízení o změnu úpravy poměrů, paní doktorko, tak to teda nepomůže. Máte nějaký další dotaz?

[na to diktuje do protokolu, že ani právní zástupkyně otce, ani nikdo další nemají další dotaz, výslech matky ukončen, kolizní opatrovnice se vyjadřuje, že navrhuje návrh zamítnout nebo matce udělit důtku, že nenahrazení v prosinci je sporné a co se týče nepředání v září, tak k nahrazování pravděpodobně dochází, protože otec se se synem vídá]

Soudkyně (01:23:05): Tak, matce jsem poslala výzvu podle 501, paní doktorko, trváte na tom návrhu? Za tady těch okolností?

Právní zástupkyně otce (01:23:15): ne netrváme paní předsedkyně, cílem bylo, aby si matka uvědomila, že takto není možné postupovat a že by se měla dodržovat ta dohoda, která byla mezi rodiči uzavřena. Takže...

Soudkyně (01:23:30) Návrh berete zpět. Tak. Paní Š.. Bylo to naposledy. Naposledy, kdy já tadyto řízení zastavuju, už nechci (rázně) tady o tom slově nic slyšet. Pane doktore, vy to moc dobře víte, zastupoval jste ji i v tom minulém řízení, takže já bych byla ráda, aby si paní Š. jasně uvědomila, že pokud tady je pravomocné rozhodnutí, na úpravu styku otce s nezletilým, tak ty styky prostě budou probíhat. A pokud nebudou probíhat, tak matka objektivně musí prokázat, proč neprobíhají, a nabídnout náhradní termín. Je to jasné? Výborně.

[následuje právní zástupkyně otce se soudkyní o tom, kdy jí zaslala přílohy k návrhu, poté soudkyně diktuje do protokolu]

Soudkyně (01:26:39): Já už v tuhle chvíli mám za sebou 501. takže další návrhy na výkon rozhodnutí už budou o pokutách. Jo, takže opravdu vemte si to k srdci. Nebaví mě to tady před Vánocema tohle rozebírat, fakt ne... (důrazně)

[vyhlašuje usnesení o zastavení řízení]

Soudkyně (1:27:15): Takže, jak už jsem řekla, kvituju, že otec vzal ten návrh zpět. Rozumím tomu, že otec ten podal návrh proto, že už nebylo jiného zbytí, aby matka pochopila, že situace je natolik vážná, že není možné dále nesmyslně mezi rodiči korespondovat. Pro příště, jasná SMS, tento nebo jiný termín, a ne to, co mi tady prostě předvádíte, to fakt teda ne. Je to nepřehledná situace i pro soud, a znamená to, že když bude něco nejasného, znamená to, že ten daný člověk není vinný, nebudu o tom prostě rozhodovat.

III.4.C Dílčí závěry plynoucí z udělených výtek a stížnostních spisů

[180] Z takto provedeného dokazování vyplývá, že se ve věci O P 156/2022 nejednalo o ojedinělý exces kárně obviněné v komunikaci s účastníky řízení a ve způsobu vedení jednání, ale v podstatě o její běžnou praxi.

[181] Kárně obviněná jak na jednáních konaných 15. 12. 2020, tak na jednání dne 17. 4. 2023 vystupovala vůči účastníkům řízení nebo jejich zástupcům konfrontačně, opakovaně zvyšovala hlas až do křiku, hrozila odrocením jednání a celkově se vyjadřovala nevhodně. Poukázat lze například na její sdělení účastníkům, že ji obtěžují před Vánocemi tím, že musela nařídit jednání, či užívání expresivních výrazů („doprčic“, „sakra“, „ježíšikriste“).

[182] Z rekapitulace průběhu ústních jednání vedených kárně obviněnou si proto lze vytvořit ucelenou představu o tom, že se k nevhodným vyjádřením, křiku a pohružkám uchýlovala celkem běžně ve chvíli, kdy se jednání neubíralo zcela dle jejích představ, nebo v případě, že měla za to, že bylo probíhající jednání nařízeno zbytečně a ona na něm musela trávit čas. To ve svém důsledku ubírá na relevanci její obhajobě, že při jednání dne 17. 4. 2023 byla nervózní kvůli své předchozí zkušenosti se zástupkyní otce, neboť jak je patrné, stejně nevhodné projevy měla i vůči jiným osobám při jiných jednáních.

III.4.D Hodnocení kárně obviněné

[183] Kárný soud si v průběhu řízení vyžádal několik stanovisek hodnotících osobu kárně obviněné. Hodnocení rozhodovací činnosti kárně obviněné z pohledu odvolacího soudu zaslala místopředsedkyně Městského soudu v Praze. Předně uvedla, že řada odvolacích senátů se hodnocení distancovala z důvodu velmi nízkého (případně až nulového) počtu jimi přezkoumávaných rozhodnutí vydaných kárně obviněnou. Prostřednictvím svých předsedů se ke kvalitě rozhodovací činnosti kárně obviněné vyjádřilo celkem deset odvolacích senátů Městského soudu v Praze. V převážné většině ji hodnotily jako standardní soudkyni, jejíž rozhodovací činnost se nevymyká průměru, rozhodnutí jí vydaná, jakož i její procesní postupy, nevykazují excesy. V jednom případě (více rozhodnutí ohledně téhož nezletilého) označil zdejší odvolací senát 17 Co procesní postup kárně obviněné za poněkud neobratný a řízení za dlouho trvající, byť i z důvodu zvýšené a neúčelné aktivity rodičů. Za zásadní negativní poznatek, který vyústil až v kritiku Ústavního soudu v nálezu sp. zn. II ÚS 1192/22, označil odvolací senát 18 Co postup soudkyně v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 6 pod sp. zn. O P 219/2017, 51 P a Nc 216/2017. Odvolacím senátům není

známo žádné nevhodné jednání kárně obviněné s jedinou výjimkou, ohledně které jí byla udělena výtka.

[184] Soudcovská rada OS pro Prahu 6 ve svém stanovisku k osobě kárně obviněné ze dne 17. 10. 2023 uvedla, že se jedná o soudkyni s mnohaletými zkušenostmi v oblasti opatrovnického řízení, kterému se věnovala i před jejím přeložením z OS pro Prahu 3. Je velice pracovitá, výkonná a ctížádostivá. Své práci věnuje značné množství času, nejspíše i na úkor svého osobního života. V doplňujícím stanovisku ze dne 9. 1. 2024 soudcovská rada uvedla, že u kárně obviněné po zahájení kárného řízení lze konstatovat dosavadní nedostatek sebereflexe a konstruktivního přístupu k problémům, které byly v její činnosti zaznamenány. Kárně obviněná k pozdějšímu stanovisku uvedla, že je protichůdné a zcela nekonkrétní v tvrzení, že neprojevila dostatek sebereflexe. Zvláště za situace, kdy nebyla v soudcovské radě projednávána za celou dobu působení u OS pro Prahu 6. K tomuto stanovisku by proto neměl kárný senát přihlížet, a pakliže ano, měla by soudcovská rada své negativní hodnocení konkretizovat.

[185] Naopak považovala za důležité, aby se k její osobě vyjádřila také vedoucí opatrovnické kanceláře 51 P a Nc, která je s ní v takřka každodenním kontaktu a zná její projevy v jednací síni. Vedoucí kanceláře K. B. ve svém písemném vyjádření, které soudu zaslala z vlastní iniciativy, uvedla, že pozici zastává od 1. 12. 2021 a začátky jejího působení nebyly lehké. Soudní oddělení bylo velmi vytíženo, soudilo se někdy i 3 dny v týdnu. Na kárně obviněné byla patrná snaha o odbourání nedodělků. Je velmi pracovitá, má ráda řád a pořádek, o případy se zajímá. Vedoucí kanceláře často dělávala náslechy jejích případů, protože se o opatrovnické oddělení zajímá, a jako rejstříková vedoucí často přepisuje přímé záznamy nebo výslechy znalců. Na základě toho zjistila, že kárně obviněná se pro děti vždy snažila najít nejlepší řešení bez ohledu na to, že jí samotnou by to mohlo ohrozit. Ze zvukových záznamů bývalo slyšet, jak je atmosféra v jednací síni emočně vypjatá, a to zejména v případech, kdy kárně obviněná nešla tzv. na ruku jednomu z rodičů nebo jejich právním zástupcům. Mnohdy to nemá v jednací síni lehké. Z náslechu a protokolace i prosté komunikace je patrné, že kárně obviněná je hlasitější, i když mluví klidně. Ona to jako zapisující oceňuje, protože je jí ze zvukových záznamů i protokolace dobře rozumět, ale chápe, že si někdo může její tón vyložit jako křik. Jako soudkyně je nesmlouvavá a vždy má na prvním místě zájem dítěte. To se opravdu rodiči, který je zvyklý, že bývá po jeho, nelíbí. Soudce by měl samozřejmě tato emoční jednání zvládat s chladnou hlavou, vystupovat jako autorita a zachovávat důstojnost jednání, avšak skloubit tyto věci dohromady bývá nadlidský výkon. Kárně obviněná by nikdy ničím schválně neohrozila své soudní oddělení, a to proto, že jí nejvíc záleží na dětech, o kterých rozhoduje. Proto je pro ni čest s kárně obviněnou pracovat, i když to není vždy lehké, protože je třeba věnovat této agendě mnohem větší úsilí, včetně času, který tomu věnují. Přesto by v žádném případě neměnila.

[186] Kolizní opatrovnice přítomná při jednání dne 17. 4. 2023, jejíž vyjádření k průběhu tohoto jednání soud rekapituloval výše v bodě [139], se vyjádřila také v obecné rovině ke způsobu vedení jednání kárně obviněnou. Uvedla, že během všech jednání vedených kárně obviněnou, kterých byla přítomná, jednala kárně obviněná přiměřeně situaci a adekvátně v reakci na chování účastníků. Dodala, že také její kolegyně z orgánu sociálně-právní ochrany dětí souhlasí s tím, že kárně obviněná provádí opravdu důkladné dokazování. To jí pak umožňuje rozhodovat spravedlivě a v nejlepším zájmu dětí, o který jí opravdu jde. Toto vyjádření má však pro soud nízkou vypovídací hodnotu s ohledem na to, jak zkresleně a tendenčně ve prospěch kárně obviněné sociální pracovnice interpretovala průběh jednání dne 17. 4. 2023 (viz závěry v bodě [140] výše).

[187] Kárný navrhovatel dále předložil další hodnocení spolupráce s kárně obviněnou od OSPOD ÚMČ Praha 6, které v souvislosti s projednávanou věcí obdržel. V něm celý kolektiv vyjádřil kárně obviněné podporu. Prostřednictvím vedoucí oddělení péče o děti a rodinu uvádí, že kárně obviněná se případům věnuje svědomitě a provádí důkladné dokazování. Případy neřeší pouze formalisticky, ale v nejlepším zájmu dítěte. Opatrovnická řízení jsou velmi náročná, emočně vypjatá a účastníci nebývají s jejich výsledkem spokojeni, proto podávají stížnosti. V posledních letech se navíc zvyšuje agresivita účastníků, kterým není vyhověno. Je důležité, aby je soudce řádně poučil a vedl je k dohodě či sebereflexi, což kárně obviněná činí. Chtějí kárně obviněnou podpořit, jelikož se dozvěděli, že zvažuje svůj odchod z této agendy.

[188] Dle navrhovatele je však s posledním předloženým vyjádřením v rozporu skutečnost, že tentýž orgán v rámci jiné stížnosti, která byla shledána částečně důvodnou, kriticky hodnotil postup kárně obviněné při jednání i její přístup k nezletilým. Z vyjádření OSPOD ÚMČ Praha 6 ke stížnosti na nevhodné chování kárně obviněné ze dne 28. 3. 2020, evidované pod sp. zn. 32 St 14/2020, totiž vyplývá, že kárně obviněná podle tohoto vyjádření vedla v uvedené věci pohovor s nezletilými způsobem, že neměli pocit, že člověk, který bude rozhodovat o jejich dalším osudu, chápe jejich postoj. Většina argumentů nezletilých pro kárně obviněnou nebyla natolik důležitá, aby nechala nezletilé sdělit je v celém rozsahu a zasahovala jim do řeči. Přesto, že ji opakovaně vyzývali, aby je nepřerušovala a nechala je dále hovořit.

[189] Další hodnocení kárně obviněné bylo předloženo v podobě zprávy o prověrce senátu 51 P a Nc OS pro Prahu 6 ze dne 5. 1. 2021. V jejím závěru je uvedeno následující: „Mgr. Kamila Petrusová je soudkyní s praxí na zdejším soudu na opatrovnickém úseku. Na základě provedené prověrky mohu konstatovat, že hodnotím práci soudkyně se spisy pozitivně po celou dobu řízení, kdy soudkyně pracuje v krátkých přiměřených lhůtách, a to i ve složitějších věcech. Na soudkyni byla podána pouze jedna částečně důvodná stížnost pro její chování, jak je uvedeno výše, co se týče průtahů řízení, žádná stížnost ve vztahu k soudkyni důvodnou shledána nebyla. Na základě provedené prověrky hodnotím výsledky práce soudkyně Mgr. Kamily Petrusové velmi kladně, kdy její nasazení při vyřizování věcí shledávám vysokým.“

[190] Soud dále provedl k důkazu kárně obviněnou předložený dopis prarodičů nezletilého ze dne 4. 11. 2023, zaslaný v souvislosti s řízením vedeným pod sp. zn. 0 P 219/2017, kde mimo jiné uvádí: [...] *Byl nám doručen náleze Ústavního soudu, který náš případ řešil. M. sice nechal v naší biologické rodině, ale z toho, jak je v nálezu popsán průběh celé naší situace i průběh soudního řízení, jsme byli upřímně zděšeni. [...] Teprve Vy jste svojí trpělivostí a pečlivostí při projednání našeho případu – od roku 2017 – začala brát v úvahu všechny relevantní důkazy a argumenty. Děkuje za Vaši profesionalitu a nestrannost, kterou jste prokázala i v konečném rozhodnutí. [...] Díky Vaší práci a rozhodnutí můžeme všichni v klidu pokračovat dál a uzavřít tuto kapitolu života. [...] Věřte, že Vaše úsilí a práce ve prospěch spravedlnosti má hluboký význam a pozitivní dopad na životy lidí jako jsme my. Jsme rádi, že jsme mohli mít příležitost být součástí tohoto – díky Vám – spravedlivého procesu.“*

[191] V návaznosti na to předložil kárný navrhovatel náleze Ústavního soudu ze dne 7. 9. 2023, sp. zn. II. ÚS 1192/22, *ponechání dítěte v péči biologické rodiny na úkor práv pěstounů*, ze kterého vyplývá, že rozsudkem OS pro Prahu 6 ze dne 17. 6. 2021, čj. 0 P 219/2017-1046, vydaným ve věci téhož nezletilého, byla porušena ústavně zaručená práva stěžovatelů (původních pěstounů) na spravedlivý proces a na ochranu před neoprávněným zasahováním do rodinného života podle čl. 36 odst. 1 a čl. 10 odst. 2 Listiny

základních práv a svobod a ústavně zaručená práva nezletilého participovat na řízení, které se ho dotýká, podle čl. 9 odst. 2 a čl. 12 odst. 2 Úmluvy o právech dítěte.

[192] Z nálezu vyplývá, že kárně obviněná řízení vedla necelé čtyři roky a prodlužovala je se zjevným cílem, aby si nezletilý na základě faktické střídavé péče zvykl v prostředí prarodičů, které preferovala oproti stěžovatelům – pěstounům, což v průběhu řízení zřetelně dávala najevo. Kárně obviněná takto řízení vedla zjevně proto, aby vytvořila potřebný skutkový stav a mohla následně rozhodnout tak, jak od počátku zamýšlela, tj. svěřit nezletilého do péče jeho prarodičů. Nepřípustným způsobem instruovala pěstouny (stěžovatele) k tomu, aby prodlužovali styk nezletilého s prarodiči, čímž dosáhla faktické střídavé péče. Konečný výrok v napadeném rozsudku, kterým OS pro Prahu 6 změnil osoby pěstounů ze stěžovatelů na prarodiče nezletilého, však zákon nepředpokládá. Zároveň tím nerespektoval svůj dříve vydaný a pravomocný rozsudek o svěření nezletilého do pěstounské péče stěžovatelů, což nenapravil ani protiprávním vyslovením předběžné vykonatelnosti svého rozhodnutí.

[193] Na obhajobu toho, že někteří účastníci řízení jsou s vedením jednání kárně obviněnou spokojeni, dále předložila e-mail od JUDr. Josefa Krysla, advokáta, ze dne 9. 11. 2023, zaslaný kárně obviněné, ve kterém se uvádí: „*Mimo protokol dodávám, že pro klientku jste archetypální předlohou dokonalé soudkyně a Vaše rozhodnutí jí mimořádně zlepšilo kvalitu života, a to včetně vylepšení vztahu s komplikovanou Kamilou.*“

[194] Kárný senát shrnuje předložená hodnocení následovně. Co se týče výkonu a pracovního nasazení, lze kárně obviněnou považovat za nadprůměrnou soudkyni. Kárný návrhovač učinil nesporným, že v tomto ohledu nelze kárně obviněné ničeho vytknout a vyplývá to i ze závěrů prověrky rekapitulovaných v bodě [189] výše. Ve prospěch řádného výkonu funkce soudkyně kárně obviněnou svědčí i hodnocení vypracované rejstříkovou vedoucí K. B. a kolektivem OSPOD ÚMČ Praha 6.

[195] Hodnocení osoby kárně obviněné MS v Praze má spíše neutrální vyznění, neboť ji většina odvolacích senátů označuje za standardní soudkyni. Soudcovská rada OS pro Prahu 6 kárně obviněnou z hlediska výkonu hodnotí kladně, avšak po zahájení kárného řízení zaslala doplňující stanovisko zmiňující nedostatek sebereflexe na její straně. Lze tedy uzavřít, že i toto hodnocení také vyznívá spíše neutrálně.

[196] K hodnocení doloženému v souvislosti s věcí 0 P 219/2017, resp. II. ÚS 1192/22, kárný senát konstatuje, že byť prarodiče nezletilého kárně obviněné vyjádřili podporu, Ústavní soud naopak procesní postup a následné rozhodnutí kárně obviněné podrobil zdrcující kritice a rozhodnutí nezrušil pro porušení práv nezletilého pouze proto, že by to nebylo v souladu s jeho nejlepším zájmem. Vypovídající hodnota dopisu coby důkazu o spokojenosti stran s rozhodováním kárně obviněné je tímto výrazně upozaděna. Bez znalostí podrobností dotčeného řízení pak nelze přiřknout vysokou vypovídací hodnotu ani e-mailu od JUDr. Krysla.

[197] V neposlední řadě vyznívá mírně v neprospěch kárně obviněné vyjádření OSPOD ÚMČ Praha 6 ke stížnosti evidované pod sp. zn. 32 St 14/2020. Byť se jedná o stejný orgán, který ji v souhrnném vyjádření hodnotil kladně, z uvedeného plyne, že v konkrétním případě shledal její nevhodné chování ve vztahu k nezletilým účastníkům řízení.

[198] Soud k výše uvedenému uzavírá, že hodnocení kárně obviněné je podstatné pouze pro zhodnocení její osoby v rámci rozhodování o ukládání kárného opatření. Soud v tomto

směru hodnotí pouze významnější vybočení z průměru. Zjednodušeně tedy může být kárně obviněné k dobru, pokud lze kromě kárného provinění hodnotit výkon její práce jako nadprůměrný, nebo naopak jí může být k tíži, pokud je dlouhodobě hodnocena negativně (rozhodnutí *Leona Dufková II*, bod 252). Konkrétně v případě kárně obviněné je tomu tak, že její výkon a pracovní nasazení lze hodnotit jako zčásti nadprůměrné. Na druhou stranu, po odborné stránce je její činnost spíše jen průměrná. Její problémy s chováním k účastníkům řízení jsou však oproti tomu nadstandardní.

IV. Shrnutí k naplnění skutkové podstaty kárného provinění

[199] Podle § 87 odst. 1 zákona o soudech a soudcích je kárným proviněním soudce *zaviněné porušení povinností soudce, jakož i zaviněné chování nebo jednání, jímž soudce narušuje důstojnost soudcovské funkce nebo ohrožuje důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů.*

[200] Jednou z námitek obhajoby bylo, že vytýkané jednání nedosahuje intenzity kárného provinění. Jedná se o úvahy nezbytné, neboť „*intenzity kárného provinění budou dosahovat pouze projevy skutečně způsobilé znatelně narušit důstojnost soudcovské funkce, resp. ohrozit důvěru veřejnosti v soudnictví, tedy v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů, či bránit danému soudci v řádném výkonu jeho funkce (viz § 80 zákona o soudech a soudcích). Jiné z etického hlediska nevhodné projevy je naopak na místě řešit domluvou, popř. udělením výtky dle § 88a zákona o soudech a soudcích.*“ (rozhodnutí NSS ze dne 2. 11. 2016, čj. 13 Kss 5/2016-75, Miroslav Čapek).

[201] Nevhodné chování soudců k účastníkům řízení není příliš častým kárným proviněním. Proto je k němu pouze omezená rozhodovací praxe. Ta však v předchozím bodě uvedený závěr reflektuje. Například rozhodnutím NSS ze dne 21. 9. 2011, čj. 11 Kss 5/2011-48, Petr Braun, byl soudce zproštěn kárného obvinění, které mu kladlo za vinu, že při hlavním líčení trvajícím 1 hodinu a 40 minut pronesl několik nevhodných výroků ve vztahu k rozhodnutí odvolacího soudu, kterým byl vázán. Kárně obviněný soudce se však s výjimkou několika minut, v nichž se dopustil popsání jednání, „*po celý průběh téměř dvouhodinového hlavního líčení vyjadřoval pregnantně, jednání vedl s přirozenou autoritou a věcností. Zástupce navrhovatele na dotaz kárného senátu uvedl, že až na projednávaný případ bylo vystupování a chování JUDr. Brauna v jednací síni i mimo ni vždy korektní, velice seriózní a vedení soudu k němu nemělo z tohoto hlediska žádné výhrady, přičemž nikdy nebyly zaznamenány ani žádné stížnosti ohledně způsobu vedení hlavních líčení. JUDr. Braun pak v písemném vyjádření k návrhu na zahájení řízení i při ústním jednání vyjádřil lítost nad svým jednáním a podrobil jej důsledné sebekritice.*“

[202] Obdobně v rozhodnutí NSS ze dne 29. 3. 2018, čj. 11 Kss 5/2017-139, Helena Gregorová, byla soudkyně zproštěna kárného obvinění, které jí kladlo za vinu, že úvodem jednání v opatrovnické věci prohlásila, že v důsledku stížnosti otce nezletilé je proti ní vedeno kárné řízení a dále několikrát vyjádřila svou nelibost nad tím, že otec na ni i nadále podává stížnosti. Kárný senát totiž přednes kárně obviněné vnímal jako seznámení účastníků řízení s objektivně existující skutečností, které neobsahovalo žádné nevhodné komentáře či hodnotící soudy. Z jejího vyjádření nebyly patrné žádné emoce a nebyla zjištěna ani existence jakéhokoliv jiného nevhodného chování vůči otcí. Výroky soudkyně proto „*neměly bez dalšího potenciál vyvolat pochybnosti o tom, že kárně obviněná zachovává v probíhajícím řízení nestrannost, jak jí to ukládá ustanovení § 79 odst. 1 zákona o soudech a soudcích.*“

[203] Kárný soud v rozhodnutí *Helena Gregorová* také připomněl, že nezbytným předpokladem výkonu soudcovské funkce je schopnost soudce přijímat (často i neoprávněnou) kritiku svého procesního postupu či rozhodování a zvládat negativní postoje, které vůči němu účastníci řízení z různých důvodů zaujímají.

[204] Provedené dokazování v nyní projednávané věci však nasvědčuje závěru, že kárně obviněná tento předpoklad příliš nenaplnuje.

[205] Z judikatury je tedy patrné, že kárným soudem doposud projednávané věci se od případu kárně obviněné na první pohled odlišují. V případě kárně obviněné se nejednalo o jednorázový excés v konkrétním řízení, ale v podstatě o její běžnou praxi, jak vyplynulo z provedeného dokazování (viz část III.4.C tohoto rozhodnutí). Při hodnocení, zda kárně obviněné vytýkané jednání dosahuje intenzity kárného provinění, proto kárný senát přihlédl i k jejímu předchozímu jednání. Rozdíl byl i v tom, že se nejednalo o jediný izolovaný výrok, vyřčený v rámci jinak zcela standardně a řádně probíhajícího řízení. Kárně obviněná totiž jednání vedla konfrontačně již od počátku, opakovaně zvyšovala hlas a jednala ve vztahu k zástupkyni otce tak, že to mohlo vzbuzovat pochybnosti o její nestrannosti.

[206] Kdyby se prokázalo, že se jednalo o jednorázový zkrat a kárně obviněná byla jinak hodnocena jako soudkyně se vstřícným a klidným přístupem k účastníkům řízení, která je při jednání schopna kontrolovat své vyjadřování, měl by kárný soud v kontextu citované judikatury pochybnosti o tom, zda vytýkané jednání dosáhlo intenzity kárného provinění. Soud přihlédl ke všem okolnostem projednávané věci a k míře nevhodného chování kárně obviněné vůči účastníkům řízení. Jednání se navíc odehrálo pouhé dva měsíce poté, co byla s kárně obviněnou projednána výtky za dřívější pochybení téhož typu. Dále soud přihlédl také k tomu, že i z nahrávek z jednání ze stížnostních spisů bylo patrné, že například pohružky pořádkovou pokutou, nevhodné výroky, zvyšování hlasu, křik a celkově hra s intonací hlasu jsou pravidelnou součástí jednání vedených kárně obviněnou.

[207] Soud poznamenává, že byť kárně obviněná ve vztahu k jedné z výtek uvedla, že se nezakládá na pravdivých okolnostech a že proti ní nebrojila žalobou pouze proto, že byla z řešení sporu unavená a nechtěla se již touto věcí dále zabývat (viz bod [172]), nemění to nic na závěrech uvedených v bodě [58] výše. Udělená výtky pravomocně určuje, že se kárně obviněná dopustila vytýkaného pochybení a kárnému senátu nepřísluší podrobovat ji přezkumu. Bylo tedy pouze na uvážení kárně obviněné, zda výtku správně žalobou napadne, či nikoliv. Důvody, proč tak neučinila, proto nyní kárný senát nemůže vzít v potaz.

[208] Kárný senát dále musel při zvažování, zda vytýkané jednání dosahuje intenzity kárného provinění, přihlédnout i k tomu, jestli kárně obviněné projevila skutečnou sebereflexi. Ačkoliv opakovaně vyjádřila, že si je vědoma, že pochybila, neustále svá pochybení relativizovala dalšími okolnostmi. Nezaznělo, že by si byla vědoma nevhodnosti svého jednání do takové míry, že by se za to účastníkům řízení omluvila. Naopak opakovaně poukazovala na to, že účastníci se později chovali nevhodně k ní. Jak už však soud konstatoval shora, je otázkou, zda důvěra účastníků v kárně obviněnou nebyla nabourána jejich chováním při jednání konaném 17. 4. 2023, po kterém mohli ztratit důvěru, že kárně obviněná jejich věc projedná skutečně nestranně a nezávisle. Ani tento možný důsledek svého jednání si kárně obviněná zjevně neuvědomuje. Navíc v této souvislosti ani nezohlednila, že otec nezletilý se vůči ní choval nevhodně také poté, co matka dceru odvezla na Ukrajinu a v rozporu se soudními rozhodnutími mu s ní zcela znemožnila styk. Další průběh opatrovnického řízení, ve kterém se rozhodovalo o výchově nezletilé, kterou otec

nemohl fakticky realizovat, už pro něj z povahy věci musel být do značné míry frustrující. Nemohl totiž tušit, zda jeho výsledek bude mít jakýkoliv dopad na jeho vztahy s dcerou.

[209] Kárný senát znovu opakuje, že si je vědom psychické náročnosti opatrovnické agendy. Vychází i z toho, že zatížení kárně obviněné bylo relativně vysoké, byť srovnatelné s ostatními soudci opatrovnického úseku. Tyto skutečnosti se však nemohou negativně projevovat do sféry účastníků řízení. Kárně obviněná byla v minulosti opakovaně upozorňována na to, že její jednání není vhodné. Přesto si však tato upozornění k srdci nebrala a ke změně se odhodlala až poté, co byla podána stížnost na její nevhodné chování při jednání konaném dne 17. 4. 2023, tedy v době, kdy již věděla, že jí hrozí podání kárného návrhu. Kárný senát rozhodně hodnotí pozitivně, že kárně obviněná pracuje na zlepšení svého projevu v jednací síni, avšak při posuzování, zda vytýkané jednání dosahuje intenzity kárného provinění, k tomu nemohl přihlídnout, jelikož to přišlo příliš pozdě.

[210] Není podstatné to, jak své chování při jednání vnímala sama kárně obviněná, ale to, jak objektivně muselo působit na účastníky. Ti totiž neznali její myšlenkové pochody a nemohli rozpoznat, zda například pohrůzku pořádkovou pokutou nebo odročením jednání myslela vážně, nebo by jí ve skutečnosti při jednání nenaplnila. Ostatně lze těžko akceptovat, že by soudce svá slova pronášela v jednací síni k účastníkům či jejich zástupcům nemyslel vážně, pokud to nebude zcela zřejmé z kontextu, v jakém byla pronesena.

[211] Jednání kárně obviněné by samozřejmě dosahovalo větší závažnosti v případě, že by k uložení pořádkové pokuty nebo k odročení jednání v návaznosti na námítky zástupkyně otce skutečně přistoupila. Výrokem tohoto rozhodnutí však byla shledána vinnou kárným proviněním spočívajícím toliko v pohrůzce tímto postupem.

[212] Soud také dospěl k závěru, že kárně obviněná jednala přímým úmyslu. Zaprvé si coby právní profesionálka musela být vědoma pravidel upravujících protokolaci a důvodů pro udělení pořádkové pokuty či odročení jednání. To připustila i v kárném řízení, jen s tím, že dle jejího názoru její pochybení nedosáhla intenzity kárného provinění (viz bod [12] výše). V druhé řadě si kárně obviněná musela být vědoma toho, že její způsob jednání s účastníky řízení a s jejich zástupci není v souladu s požadavkem na důstojný a nestranný výkon funkce soudkyně. Takové jednání jí přitom bylo v minulosti již opakovaně vytknuto. Přesto však v řízení postupovala tak, jak je jí vytýkáno, s pohnutkou, aby účastníci řízení a jejich zástupci jednali tak, jak si ona přála.

[213] Všechny zde popsané okolnosti mají ve svém souhrnu za následek, že vytýkané jednání dosahuje intenzity kárného provinění ve smyslu § 87 odst. 1 zákona o soudech a soudcích.

[214] Kárný senát se však zabýval i tím, jaké povinnosti soudkyně kárně obviněná vytýkaným jednáním porušila. Oproti kárnému navrhovateli dospěl k závěru, že je třeba postihnout i pochybení ve vztahu k protokolaci námitek zástupkyně otce.

[215] Kárně obviněná kárnému navrhovateli také vytýkala, že jím uvedené formulace v kárném návrhu nejsou zcela přesné a částečně zavádějící. Kárný senát i s ohledem na to v návaznosti na průběh dokazování upřesnil i znění skutkové věty. K tomu soud pouze poznamenává, že tímto zpřesněním nedošlo k podstatné změně okolností, v nichž je skutek spatřován (§ 221 odst. 1 tr. řádu přiměřeně aplikovaného podle § 25 kárného zákona). Kárné řízení se totiž vede o skutku, nikoliv o jeho popisu, soud není vázán ani jeho právní kvalifikací (rozhodnutí NSS ze dne 6. 11. 2023, čj. 11 Kss 1/2023-313, *Adriana Pilarová*, bod

71). Totožnost vytýkaného skutku tedy zůstala zachována. Ta je zachována, i když dojde ke změně skutkového stavu na základě dokazování či tvrzení, spočívá-li změna v nepodstatných okolnostech. Stejně tak může soud popsat skutek v rozhodnutí jinými slovy, přiléhavěji či s větším počtem detailů, nebo naopak některé okolnosti vypustit. Tedy stačí, je-li zachována alespoň částečná totožnost jednání nebo následku (k této zásadě viz například rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. Tzn 12/94, č. 1/1996 Sb. NS, obdobně pro kárné řízení rozhodnutí NSS ze dne 29. 9. 2009, čj. 12 Ksz 2/2008-124, *Elena Votavová*). V nyní posuzované věci byla zachována jak částečná totožnost jednání, tak částečná totožnost následku. Kárný senát pouze konkrétněji pojmenoval povinnosti, jejichž porušení bylo kárně obviněné vytýkáno a upravil skutkovou větu tak, aby odpovídala skutečností zjištěným v průběhu kárného řízení.

V. Uložení kárného opatření

[216] Při úvaze o druhu a výměře kárného opatření soud přihlédl k závažnosti kárného provinění a k osobě kárně obviněné.

[217] Pokud jde o závažnost kárného provinění, považuje ji kárný senát za relativně vysokou. Jednalo se o skutek s úmyslnou formou zavinění v kombinaci s neznalostí právní úpravy protokolace v řízení, což je v případě soudkyně rozhodující v prvním stupni řízení těžko omluvitelné.

[218] Pochybení kárně obviněné v průběhu výkonu funkce bylo poměrně velké množství, což plyne i z výše rekapitulovaných výtek. Ty pravomocně určují, že ve vytýkaných věcech došlo k pochybení kárně obviněné a soud z nich proto vychází. V neprospěch kárně obviněné svědčí to, že jí bylo opakovaně vytknuto typově obdobné jednání, jako to uvedené v kárném návrhu.

[219] V případě stížností na nevhodné chování kárně obviněné se jedná o nadprůměrný počet. Právě tuto skutečnost kárný senát při ukládání kárného opatření hodnotil v neprospěch kárně obviněné. Zřetelně totiž dokládá, že se v případě nevhodného chování při jednání dne 17. 4. 2023 nejednalo o jednorázový excés, ale o opravdu četné a dlouhodobé problémy kárně obviněné při vedení jednání a ovládání svých emocí v jednací síni.

[220] Při úvahách o přiměřenosti kárného opatření kárný senát zvažoval i okolnosti uvedené výše v části IV. tohoto rozhodnutí. Původně navrhané kárné opatření, tedy důtku podle § 88 odst. 1 písm. a) zákona o soudech a soudcích, shledal ve shodě s kárným návrhovatelem po provedeném odkazování za nedostačující. Důtka je nejmírnějším opatřením, které lze dle zákona uložit a má sloužit k postižení bagatelních kárných provinění, kde se většinou dostavuje značná míra sebereflexe kárně obviněného. Intenzita nepřátelského jednání v jednací místnosti, kterou kárně obviněná zapříčinila, však byla tak silná, že účastníci řízení museli mít strach pokusit se jakýmkoliv způsobem o uplatnění svých procesních práv. Takové jednání je pro soudce naprosto nepřijatelné a vážným způsobem ohrožuje důvěru nejen v konkrétního soudce, ale i v justici jako celek. Za této situace by důtka nebo případně jen projednání věci bylo naprosto neadekvátním opatřením. A to i s přihlédnutím k tomu, že mírnější způsoby projednání (stížnosti a výtky) v minulosti nevedly ke zjednání nápravy, byť byla kárně obviněná opakovaně upozorňována na nevhodnost svého jednání. A to už dokonce na OS pro Prahu 3, kde jí bylo udělena výtka za typově velmi obdobné jednání, jako je to nyní vytýkané. Sama kárně obviněná navíc

připustila, že situaci začala řešit až poté, co na ni byla podána stížnost ve věci sp. zn. O P 156/2022.

[221] Na druhou stranu však soud přihlédl k tomu, že kárně obviněná doposud nebyla kárně postižena. Dále i k tomu, jak pozitivně je hodnocena její výkonnost a pracovitost a to, že se při své práci nedopouští průtahů v řízení. Je také nezbytné zdůraznit, že kárné opatření je primárně ukládáno za konkrétní kárné provinění, byť se při jeho ukládání může zohlednit i dřívější jednání kárně obviněné. Soud tedy i při zohlednění dřívějších pochybení kárně obviněné stále rozhoduje o kárném opatření pouze za její pochybení při jednání dne 17. 4. 2023. V důsledku toho nemohlo být přikročeno k uložení nejpřísnějšího kárného opatření, kterým je odvolání z funkce soudkyně. Bylo tedy namístě zvažovat kárné opatření spočívající ve snížení platu.

[222] Podle § 88 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích lze za kárné provinění podle § 87 odst. 1 téhož zákona soudci uložit kárné opatření spočívající ve snížení platu o 30 % až na dobu 1 roku. Kárný senát vycházel z toho, že by se mělo jednat o opatření sice ještě v dolní polovině zákonné výměry, ale na druhou stranu již relativně citelné, aby si kárně obviněná uvědomila závažnost svého provinění. Zvolil proto výměru pohybující se mezi čtvrtinou a třetinou maximální možné zákonné výměry (27,8 % maximální výměry) a šel proto i nad rámec toho, co při jednání navrhl kárný návrhovač. Dále kárný senát při uvažování o výměře kárného opatření vzal v potaz i rodinnou situaci kárně obviněné. Tedy to, že je jedinou zákonnou zástupkyní svého nezletilého syna. Uložené kárné opatření je proto rozloženo do delšího časového období.

[223] S ohledem na zde předestřené důvody považuje kárný senát za přiměřené snížení platu o 10 % na 10 měsíců, což v souhrnu odpovídá jednomu jejímu měsíčnímu platu.

[224] Kárný senát závěrem poznamenává, že věří, že psychologická pomoc, kterou kárně obviněná v minulém roce vyhledala, ve spojení s proběhlým kárným řízením, pro ni budou dostatečným motivem k tomu, aby na svém projevu v jednacích síních i nadále pracovala a stala se tak soudkyní, která účastníkům řízení pomáhá projít složitostmi opatrovnického řízení s klidem a nadhledem.

[225] Pokud by však kárně obviněná i přes to viděla, že to není schopná zvládnout, bylo by namístě zvážit, zda opatrovnická agenda, která je z povahy věci emočně velmi náročná, je pro ni to pravé místo v justici.

VI. Závěr

[226] S ohledem na všechno, co bylo uvedeno k jednání kárně obviněné, pro které bylo vedeno toto kárné řízení, Nejvyšší správní soud jako soud kárný podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb. uznal kárně obviněnou vinnou kárným proviněním podle § 87 odst. 1 zákona o soudech a soudcích, kterého se dopustila skutkem popsáním ve výroku tohoto rozhodnutí. Za toto kárné provinění jí uložil podle § 88 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích kárné opatření spočívající ve snížení platu o 10 % na dobu 10 měsíců.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 17. dubna 2024

Petr Mikeš
předseda kárného senátu
ve věcech soudců